

Соли нав муборак!

ТОЧИКИСТОН

№52 (1615), 25.12.24

Рӯзнома зиёд, «Тоҷикистон» яқтоест!

Огози нашр соли 1992

Доналд Трамп:

ТОЧИКИСТОН, БА ПЕШ!

ҲАЙАТИ МУШОВАРА

Шариф ҲАМДАМПУР,
Сармухаррир,
раиси ҳайати мушовара

Усмон РАҲИМЗОДА,
муовини сармухаррир

Одил НОЗИР,
мухаррир

Талбақ НАЗАРОВ,
раиси “Сандуки хайрияи
Тоҷикистон”, академик

Фарход РАҲИМӢ,
академик

Шерали КАБИР,
вазири саноат ва технологи-
яҳои нави Тоҷикистон

Саидмукаррам
АБДУЛҚОДИРЗОДА,
раиси Шӯрои уламои Тоҷи-
кистон

Масъуди МИРШОҲӢ,
раиси Бунёди Рӯдакӣ
(Фаронса)

Қозидавлат ҚОИМДОДОВ,
спёсатмадор

Адаш ИСТАД,
нависанда (Узбекистон)

Ҳафиз РАҲМОН,
адабиётшинос

Иноят ИНОЯТОВ,
хуқуқшинос

Фирдавс САТТОРОВ,
саҳифабанд

МУАССИС:
Ҳайати кормандони
ҳафтанома

Ҳафтанома дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти №0054/РЗ сабти ном шудааст. Дар ҳафтанома матолибе низ ба нашр мерасанд, ки ба мавқеи идора мувофиқ нестанд. Барои дар дигар нашрияҳо чоп намудани матолиб ва иқтибосҳо аз «Тоҷикистон» зикри манбаъ ҳатмист. Ҳуқуқи муаллифии ҳамаи матолиби шумора ба идораи ҳафтаномаи «Тоҷикистон» тааллуқ дорад ва табиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ва байналмилалӣ ҳифз карда мешаванд. Ҳафтанома аксҳо ва маводҳои ҷолибро аз шабакаи Интернет мавриди истифода қарор медиҳад. Ҳафтанома масъулияти маводҳои интиқодӣ ва хусусияти таблиғоти ба дӯш надорад. Инчунин, ба мазмун ва санаду рақамҳои маводи ҷопшуда муаллифон ҷавобгаранд.

ТЕЛЕФОНИ ИДОРА:
221-00-84,
227-19-95
tojikiston@pressa.tj

ШУЪБАИ ЭЛОН ВА
РЕКЛАМА
ш. Душанбе, хиёбони
С. Шерозӣ 16
238-78-78, 44 640-99-88,
238-61-61
ads@rg.tj

ОБУНА ВА ФУРӯШИ
РӯЗНОМАҲО
918-66-82-64,
221-41-11

ТЕЪДОДИ НАШР:
33 000 нусха.

«РОҒУН» БОЗ ЯК МАБЛАҒГУЗОРИ
ДИГАР ПАЙДО КАРД

Боз як бонки дигари байнал-
милалӣ барои сохтмони НБО-и
«Роғун» 270 миллион доллар
ҷудо кард. Маросими имзои со-
зишномаи ин маблағ дар шаҳри
Пекини Чин доир шуд.

Тавре Вазорати молияи Тоҷикистон хабар медиҳад, 20-уми декабри соли 2024 дар шаҳри Пекини Ҷумҳурии Мардумии Чин маросими баимзорасонии созишномаи молиявӣ байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Бонки Осиёи Сармоягузорӣ ва Инфрасохторӣ дар ҳаҷми 1 922,2 млн юани чинӣ баробар ба 270 млн доллари амрикоӣ барои татбиқи лоиҳаи «Барномаи рушди НБО-и «Роғун», марҳилаи 1» баргузор гардид. Созишномаи мазкурро вазири

молияи Тоҷикистон Файзиддин Қахҳорзода ва Ноиби Президенти Бонки Осиёи Сармоягузорӣ ва Инфрасохторӣ чаноби Константин Лимитовский ба имзо расонидаанд.

“Бояд тазаккур дод, ки ҳаҷми маблағгузорӣ, ки аз ҷониби Бонки Осиёи Сармоягузорӣ ва Инфрасохторӣ барои сохтмони НБО «Роғун» пешниҳод мегардад, 500,0 млн доллари амрикоиро ташкил дода, он дар 2 марҳила тавассути созишномаҳои алоҳида ҷудо карда мешавад”, - иттилоъ медиҳад манбаъ.

Гуфта мешавад, ки ин маблағ барои Лоти 1-ум ва Лоти 3А-и НБО-и «Роғун», инчунин сохтмон ва таъмири 55 км роҳ, аз ҷумла пулҳои байни деҳаҳо сарф мегардад.

МОҲИ ЯНВАР ЯК ҲАФТА
ИСТИРОҲАТ

Аз 1 то 7-уми январ хонанда-
гони макотиби таҳсилоти миё-
наи умумӣ истироҳат мекунад.

Ҷадвали нави таътил бо қарори Ҳукумати кишвар аз 28-уми март соли 2024 тасдиқ шудааст. Аз Вазорати маориф ва илми Тоҷикистон гуфтанд, ки камшавии рӯзҳои таътили тирамоҳу зимистон ва баҳории хонандагони мактаб дар Тоҷикистон аз ҳисоби зиёд кардани таътили тобистон сурат мегирад. «Бо дарназардошти ин тағйирот, шумораи ҳафтаҳои таҳсил аз 36 то 35 ҳафта кам шуд. Дар ҳамаи замина, чоряки чаҳорум на 14-уми июн, балки 31-уми май ба охир мерасад. Му-

вофики ин, таътили тобистона дар Тоҷикистон аз 1-уми июн оғоз меёбад», - гуфтанд аз Вазорати маориф ва илм.

Соли хониш бе назардошти ҷамъбаст дар соли таҳсили 2024/2025-ум 35 ҳафта ва барои хонандагони синфҳои якум 34 ҳафта давом мекунад.

Ҳамин тавр, таътили тирамоҳ аз 1 то 7-уми ноябр, зимистон аз 1 то 7-уми январ ва баҳор аз 25 то 29-уми март идома меёбад.

Ёдрас бояд шуд, ки қаблан хонандагон дар давраи таътилҳои тирамоҳу зимистон ва баҳор 10 рӯз - аз 1 то 10-уми ноябр, аз 1 то 10-уми январ ва аз 21 то 31-уми март истироҳат мекарданд.

ЯРМАРКАИ МАҲСУЛОТИ
АРЗОН ДАР ПОЙТАХТ

Давоми як ҳафтаи охир дар шаҳри Душанбе ярмаркаи фурӯши маҳсулоти ниёзи аввал баргузор мешавад.

Дар асоси қарори раиси шаҳри Душанбе, то 31-уми декабри соли 2024 дар бозорҳои «Саховат»,

«Меҳргон», таваккуфгоҳи назди бинои МИХД-и ноҳияи Сино ва назди боғи «Куруши Кабир» ярмаркаҳои фурӯши маҳсулоти ниёзи аввал баргузор мешавад. Маҳсулот дар ярмаркаҳо бо нархҳои нисбатан дастрас пешниҳоди мардум мегардад.

САРИ САБЗ

Билолиддин РАҲИМОВ,
устоди ДДФСТ

- Дар интиҳоби матн ба маънии он диққат медиҳам ва аз ашғори шоирони классик месароям. Аз ашғори шоирони муосир низ чанд сурудро ба оҳанг дароварда, сариода истодаам. Ба шуморааш аҳамият надодам, аммо таҳмин мекунам, шумораи сабтҳо аз 40 зиёд аст.

- Ба шумора, матну маъно, инчунин ба ашғори шоирони муосир классик баробар тавачҷуҳ додан хеле муҳим аст. Ҳам шумора муайян мешавад ва ҳам сифат.

Максуд ДОДОЧОНОВ,
сеҳргари маъруфу хирфай

- Барои касbero аз худ кардан қабл аз ҳама хоҳишу кӯшиш бояд дошт. Барои сеҳргар шудан бояд ин корро дӯст дошт ва аз ҳеч чиз натарсид. Файласуфе гуфтааст: “Агар кор кардан нахоҳӣ, кори ба дилат мувофиқро ёб ва дигар ба он коре машғул мешавӣ, ки дӯст медорӣ”.

- Масалан, аз чӣ тарсидан эҳтимолият дорад барои сеҳргар? Аз он не, ки тамошобинон аз ҷавҳари сеҳрашон бохабар шаванд? Мегӯянд “фокусникҳо” сирри сеҳргарии худро доранд ку...

Бехрӯз ҲАФИЗОВ,
муассиси курсҳои English24

- Пештар вақте курсҳои моро меҳариданд, буданд нафароне, ки аз идома даст мекашиданд. Ҳоло чунин ҳолат нест. Мо охиста-оҳиста арзиши дарси онлайнро дар бозори Тоҷикистон баланд бардошта истодаем. Бисёр меҳоҳам ин бозорро бачаҳои дигар низ пурра кунанд.

- Қоре нақунед, ки бо охиста-оҳиста баланд бардоштани арзиши дарси онлайн бозори онро баръакс касод кунед? Он вақт хоҳиши ҷалби бачаҳои дигар ба орзу табдил меёбад.

МУЛОҚОТИ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН
БО ВЛАДИМИР ПУТИН

24-уми декабр дар шаҳри Санкт-Петербург мулоқоти Президенти мамлакат Эмомалӣ Раҳмон бо Президенти Русия Владимир Путин доир шуд.

Бино ба иттилои ҳадамоти матбуоти Президенти Тоҷикистон, дар ин вохӯрӣ ҳолати кунунӣ ва дурнамои муносибатҳои ду кишвар матраҳ шудаанд.

Ба навиштаи манбаъ, аз рӯи натиҷаҳои соли ҷорӣ Русия ҳамоно шарикӣ асосии

иктисодии Тоҷикистон боқӣ мемонад. Имсол гардиши мол миёни ду кишвар 19,8% афзоиш ёфта, ҳаҷми он ба 1,79 миллиард доллари амрикоӣ баробар шудааст.

Қаблан расонаҳо навишта буданд, ки дар ин дидор масъалаҳои доғи марбут ба муҳоҷират ва вазъи минтақа, пеш аз ҳама Афғонистон низ баррасӣ хоҳанд шуд. Аммо то ҳол ҷузъиёти бештар аз гуфтугӯи сарони ду кишвар дар ин маврид расонаӣ нашудааст.

ГУМОНБАРОНИ КУШТОР ДАР КОНИБОДОМ

Онҳо кистанд ва пайвандон чӣ мегӯянд?

Пас аз боздошти 4 гумонбар дар ҳодисаҳои куштор дар шаҳри Конибодом, хабарнигори ҳафтаномаи "Тоҷикистон" ва Pressa.tj ба ин шаҳр рафт ва бо аъзои оилаи онҳо суҳбат кард. Маълум гардид, ки аз боздоштшудаҳо 3 нафар доғи судӣ доранд як нафар дуну насаб. Наздикону пайвандони гумонбарон ва ҳатто ҳамсоягон дар бораи онҳо фикрҳояшонро ба хабарнигори Pressa.tj баён карданд.

ХОНАИ МО МЕҲМОН МЕШУД...

Нахуст, ба манзили истиколатии яке аз гумонбарони ҳодисаҳои куштор дар шаҳри Конибодом Бахтиёр Равшанов омадем. Ҷӯро рӯзи 19-уми декабр мақомоти хифзи ҳуқуқ ба боздоштгоҳи шаҳрӣ бурдаанд. Ҳамсараш Зарнигор Баротова дар суҳбат ба мо гуфт, ки ба даст доштани шавхараш дар ҳодисаҳои куштор бовар надорад. Бино ба гуфтаи ин зан, шавҳари ӯро барои робита доштан бо Солеҳҷон Набиевич, гумон-

бари дигари боздоштшуда, ки мақомот ҳамчун сардори гурӯҳи ҷиноӣ эътироф кард, гунаҳкор медонанд.

"Шавҳарам бо Солеҳҷон рафтуо надошт. Ӯ баъди боздошташ гуфтааст, ки гӯё ҳар боре, ки шаҳр ояд, дар хонаи мо меҳмон мешудааст. Солеҳҷон дар бораи шавҳарам ба маъсулини мақомот боз ҷиҳо гуфт, барои мо маълум нест, барои хамин шавҳарамро бурданд. Дар асл, 3-4 сол шуд, ки мо онҳоро надидаем ва рафтуомад надорем", - гуфт Зарнигор Баротова.

Тутинисо Аъзамова зани амаки гумонбар аст. Ӯ дар суҳбат гуфт, ки ҷиёнаш касеро озор намедод. Бештар ба корҳои саҳроӣ машғул буд. Аз боздошт шудану даст доштани Бахтиёр ба ҳодисаҳои куштор аъзои оила ва ҳаммаи ҳешовандон хайронанд.

Падари Бахтиёр дар мактаби деҳаи Санҷидзор посбон буда, модараш омӯзгор аст. Ба гуфтаи зани амакаш, ӯ чор фарзанд дорад: се духтару як писар. Бояд гуфт, ки Бахтиёр Равшанов баъди депорт шудан аз Русия ивазном кардааст. Ному насаби каблияш Баҳодур Баротов будааст.

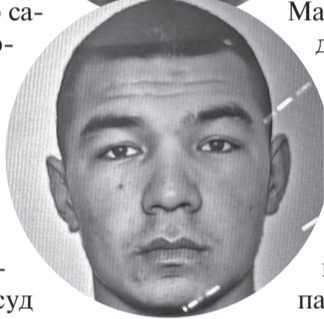
ҚАБЛАН СУД ШУДА БУДАНД...

Солеҳҷон Набиевичи 26-сола, сокини ҷамоати деҳоти Фирӯзоба гумонбари дигари боздоштшуда аст. Мақомот ӯро ҳамчун сардори гурӯҳи ҷиноӣ эътироф кардааст. Ӯ ба Бахтиёр Равшанов писари хола мешавад. Падараш чанд сол пеш дар садамае вафот кардааст.

Давронбой Турдиев, ки дар ҳамсоягии оилаи Солеҳҷон зиндагӣ мекунад, гуфт, Солеҳҷон қаблан суд шудаду муддате ҳабс шуда буд.

Хангоми сафари мо ба ҷамоати деҳоти Фирӯзоба, деҳаи Гулбоғи шаҳри Конибодом, дари манзили Аҳадҷон Тухтаеви 27-соларо кулфзада дарёфтем. Ӯ гумонбаре сеюми боздоштшуда дар куштори ахири Конибодом аст. Дар наздикии хонааш бо ҳамсоягони ин оила ҳамсуҳбат шудем. Гуфта шуд, ки Аҳадҷон Тухтаев низ доғи судӣ дораду қаблан ҳабс шудааст.

Манучеҳр Одилов, сокини 28-солаи ҷамоати деҳоти Ҳамроев гумонбаре ҷоруми боздоштшуда аст, ки ахли оилааш нахостанд бо мо гап зананд. Аз рӯйи маълумоти дарёфтӣ,

Манучеҳр ҳам доғи судӣ дорад ва қаблан ҳабс шудааст. Дар оила фарзанди калонӣ буда, додар ва ду хоҳар дорад. Модараш бидуни суҳбати видеоӣ гуфт, ки онҳоро бе падар ба воя расонидааст ва ба даст доштани фарзандаш дар ҳодисаҳои куштор бовар надорад.

ШАРҶИ МАҚОМОТ

Прокуратураи генералии Тоҷикистон бо нашри як иттилоӣ расмӣ 21-уми декабр гуфт, ки "ҷинояти кушторҳо дар шаҳри Конибодом кушода шуда", дар робита ба ин ҳодиса чанд нафар ҳамчун гумонбар боздошт шудаанд. Нисбати боздоштшудаҳо бо қадом моддаи Кодекси ҷиноятӣ парванда боз шудааст, феълан дақиқ нест.

Ҳамин тавр, дар робита ба кушторҳо дар шаҳри Конибодом алайҳи:

- Худойбердиев Солеҳҷон Набиевич, таваллудаш 1-уми январи соли 1998, сокини шаҳри Конибодом, ҷамоати деҳоти Фирӯзоба, деҳаи Гулбоғ;

- Тухтаев Аҳадҷон Насибҷонович, таваллудаш 10-уми майи соли 1997, сокини шаҳри Конибодом, ҷамоати деҳоти Фирӯзоба, деҳаи Гулбоғ;

- Равшанов Бахтиёр, таваллудаш 29-уми майи соли 1988, сокини шаҳри Конибодом, ҷамоати деҳоти Лоҳутӣ, деҳаи Санҷидзор;

- Одилов Манучеҳр Солиҷонович, таваллудаш 22-юми апрели соли 1996, сокини шаҳри Конибодом, ҷамоати деҳоти Ҳамроев, кӯчаи М. Абдуллоев парванда боз шуда, ҳаммаи онҳо дастгир шудаанд.

«Ҷаъолияти гурӯҳи феврий-тафтишотӣ тахти назорати бевоситаи роҳбарияти олии кишвар қарор дошта, тафтишот идома дорад», - хабар медиҳад Прокуратураи генералӣ.

Фарзона ШАМСИЕВА,
хабарнигори "Тоҷикистон"
дар вилояти Суғд

(Памфлет)

... Фатвое, ки рӯзи 18-уми декабр аз ҷониби Шӯрои уламои Русия дода шуд, натавон мусулмонони ин кишвар, балки ҳазорон марди занакдӯстро дар кишварҳои вобастаи он низ хушнуд намуд. Фотехи Шокири душарвандӣ дошта, ки ба ватани аҷдодии худ барои дидорбинӣ бо зани якумаш омада буд, алақай ба занҳои дар муҳоҷиратмондаи худ телефонӣ супориш дод, ки зуд ҳуҷҷатҳояшонро омода кунанд ва ӯ пас аз бозгашт ба Русия онҳоро зани қонунии худ мекунад.

Оля ва Соня бо шунидани ин хабар ба ҳамсояҳо ҳатто оши худӣ доданд. Зани тоҷикстони Фотех низ акнун бояд мавҷудияти ду зани дигари шавҳарашро қонунан мепази-

ФАТВОИ ЧОРРӯЗА...

Прокурор умрашро кутоҳ кард

руфт. Зеро Шӯрои уламо минбаъд ба мардони мусулмони Русия иҷозат дод, ки метавонанд таъминоти молиро риояи

баробарҳуқуқии занҳоро дар назди шавҳарашон эътироф намуда, дар як вақт то чаҳор зан дошта бошанд. Акнун, ки

фатвои Шӯро амалӣ мешавад, Фотех ният дорад, ки барои як ҷои холимондаи зани ҷорум, ҳатман Таняро дар Русия ва ё Таманноро дар Тоҷикистон ба никоҳи худ мебарораду бо хамин ҷои холимонда ва ё вакансияро пур мекунад...

Аммо як сахари солеҳон, ки ӯ бояд муҳоҷирати меҳнатии 20-солашро идома медоду ба ватани аҷдодии Соняю Оля парвоз мекард, хабари барояш шуми бекор шудани ин фатворо аз 23-юми декабр аз ҷониби Прокуратураи Русия шунида, саҳт асабонӣ шуд ва чанд ҳақорати дастабиринҷиро ба

сурӯғи фатвошиқанон равона карду аз дил гузаронд: "Дар ҳар маҷлиси Дума депутатҳо аз кам шудани шумораи аҳолии шикоят мекунанду роҳҳои баланд бардоштани зоиши занҳоро мекобанд. Ин ҷо на ипотека ва на ягон ҷизи дигар қумак намекунад ва бехтарин роҳро Шӯрои уламо пайдо карда буд. Аммо ин депутатҳои беақл...".

Аз бекор шудани ҷунин фатвои "олиҷаноб" на танҳо Фотех, балки чандин ҳазор марди дигари русиягӣ, ки занҳои пасипардагӣ доранд, ба изтироб афтада, онҳоро расман "любовнитса" гуфтанд.

Мутаассифона,
Ҳеч ҳолдор паланг нашуду
Ҳеч "любовнитса" зан нашуду
Ва Русия шонсаиро аз даст дод...

А. ҲОҶИ

Доналд Трамп:

ТОЧИКИСТОН, БА ПЕШ!

Мусоҳибаи солинавӣ бо президенти тозаинтихоби Амрико

... Ростӣ, ин бор баробари интихоб шудани Доналд Трамп ба маснади президенти Амрико умедвор набудам, ки ӯ маро боз ба мусоҳиба даъват мекунад. Тавре хонандагони доимии “Тоҷикистон” медонанд, чунин мусоҳиба бо Доналд Трамп дар арафаи Соли нави 2016 сурат гирифта буд. Бо вучуди он ки президенти тозаинтихоби Амрико тариқи манбаъҳои кашфи худ (СРУ, ФБР) ва ғайра медонист, ки банда дар нафақаам, вале бо вучуди ин бо “Тоҷикистон” буданамро фаҳмида, ба хулоса омадаанд, ки маро боз ба ИМА даъват кунанд.

... Маро ба воситаи WhatsApp (такрибан дар даро-дарои чиллаи калон) барои мулоқот бо Президенти ИМА даъват карда, ҳамчунин, хабар доданд, ки чипта ба воситаи Мюнхени Олмон ба Вашингтон тайёр ва бояд пас аз 21 соат ба майдони хавой хозир шавам. Рад намудани даъвати роҳбари ин кишвари қудратмандро ба худ эб надидам... Ва инак ман дар Вашингтон. Маълум шуд, ки мистер Трамп, вақте ки мо ханӯз дар болои укёну-си Ором парвоз мекардем, ба штати (иёлот) Иллинойс, ба зиёрати мақбараи президент Линколн рафта будааст ва ба ёрдамчиёнаш гуфтааст, ки хабарнигори тоҷикро бо чархболи шахсиаш ба он чо баранд. Дигар илоҷ набуд ва мо ба он чо парвоз кардем...

... Сухбати мо аз дастфишори муқаррарӣ оғоз шуд. Дар ин вақт Трамп якбора дасташро қафо кашиду ба назарам мӯи сурхи сӯғдиаш боз ҳам сурхтар шуду чашмонаш боз ҳам тангтар ва хиҷолатмандона гуфт:

- Узр, дастфишориамро бо Президенти шумо ба ёд овардам гумон кардам, ки ту ҳам мисли Роҳбаратон дасти пурқувват дорӣ. Ёд дорӣ, он замон тамоми нашриҳои дунё ин дастфишори ману Президентатонро нишон дода, гуфта буданд, ки “дар дунё аз дасти Трамп ҳам пурқувваттаре будааст”...

- Инро ман хуб дар ёд дорам, чаноби президент, - посух додам ман.

Маълум, ки мистер Трамп серкор буд, бинобар ин, зуд ба асли мақсад гузаштам:

- Саволи аввал, чаро мистер Трамп ҳамеша бо занҳо мусоҳиба мекунад? Дар давраи гузашта Хиллари Клинтон ва ҳоло бошад, бо Камола Харрис ва...

- ... ва онҳоро мағлуб мекунад?, - пешдастӣ кард мусоҳиби ман.

- Бале...

- Ин одат аз чавонии ман мондааст ва як умр занҳоро мағлуб карда омадам. Тавре дар сухбати гузаштаамон гуфта будам, то имрӯз се зан доштам...

- Баргардем ба сиёсат. Ҳоло ҳам бо Путин чӯраед ва ӯ дар ин интихобот низ ба шумо барои ғалаба кумак кард?

- Путин бачаи бад нест, лекин тавре дар мусоҳибаи гузаштаам таъкид намудам, маро на Путини Зеленский, балки мардуми Амрико интихоб карданд.

- Чун худатон аз Зеленский ёдовар шудед, қабл аз интихобот ваъда кардед, ки агар ғолиб оед, чанги байни Русияю Украинро дар 24 соат хотима медиҳед. Бо кадом роҳ ва кай?

- Аввал ин ки, ман интихоб шуда бошам ҳам, ҳоло чун президент ба кор сар накардам. Дуюм ин ки, пас аз инагуратсия бо кадом роҳ бас кардани чангро мегӯям нишон медиҳам...

- Ба андешаи шумо, дар ин чанг кӣ гунаҳгор аст?

- Ин чанг гапгузаронии навбатӣ аст. Зеро хардуи ин миллат яканд ва оғози Рус аз Киев буду оғози Киев аз Маскав. Пас аз сад сол шояд мисли он, ки ман суғдинаҷод будани худро эътироф кардам, онҳо низ як миллат буданашонро ба гардан мегиранд. Ман ана хамин чизро ба Путини Зеленский фаҳмонданиам ва гуфтаҳои бузургони шумо “Бани одам аззои якдигаранд, Ки дар офариниш зи як гавҳаранд”-ро хатман мегӯям, ки онро замоне Шайх Саъдӣ гуфта буд.

- Хабарҳо бароманданд, ки канали Панамаро боз соҳибӣ кардан мехоҳед?

- Алақай овоза карданд? Инро ман ҳамту барои шӯҳӣ гуфтам. Аммо агар панамаро нархномаи гузаштан аз каналро барои киштиҳои мо кам накунам, ин эҳтимол дорад.

- Яъне, боз ҳам дунёро ба зӯру камзӯр тақсим карданиед? Зӯр ҳамеша ҳақ аст ва барра аз поёноб об хӯрад ҳам, боз оби гурги болообро лой мекунад?

- Не, чунин нею ба хар хол вақте ки гург об мехӯрад, бехтар, ки барра худро канор гирад.

- Ҳоло роҳбарони Аврупо низ хавотиранд, ки баъди ба курсии роҳбарӣ нишастан шояд аз ҳамкорӣ бо аврупоиҳо даст кашед...

- Хар кас манфиати кишвари худро мардуми худро химоя мекунад, ман ҳеч гоҳ манфиати амрикоиҳоро аз дигарон камтар нахоҳам гузошт. Яъне тавре мардуми шумо мегӯянд, “куртаи худам ба танам наздиктар аст”. Онҳо хавотир нашаванд, зеро онҳо низ “куртаи мананд”...

- Чаноби президент, як саволи андак...

- Шаф-шафатро як тараф мону шафтолуи гапро гӯ!

- Шафтолуи гап хамин, ки аз рӯи гуфти расонаҳо шумо кам бошад ҳам, шароб менӯшед, аммо худ ин нӯшокиро он қадар наменвисанд. Вале дар вазифаи вазири муҳофизати Амрико нафареро пешбарӣ кардед, ки расонаҳо ўро шаробнӯш менависанд.

- Ха, ту Пит Хегсетро дар назар дорӣ. Аммо бояд гӯям, ки ин генерал харчанд номаш дар забони руси “Пит” - нӯшидан бошад ҳам, мардак барин ваъда кард, ки агар ўро вазир монам, арақнӯширо тамоман бас мекунад...

- Муҳолифони шумо хавотиранд, ки мабодо дар вақти сархушӣ ягон тугмаҷаи...

- Хавотир нашаванд, хамаи тугмаҳои зарурӣ дар дасти худам...

- Шумо дар мусоҳибаи гузаштаамон ваъда карда будед, ки

калимаи “рафик”-ро дар муоширати амрикоиҳо чорӣ мекунад...

- Нашуд, сенат қабул накард. Инҳо рафоқатро намефаҳмидаанд ва хар кас танҳо худашро мебинад. Ин ягона ваъдаи ман буд, ки дар гузашта дода будаму ичро нашуда монд...

- Ҳоло ман аз мусоҳибае, ки соли 2016 ба “Тоҷикистон” дода будед, як иқтибосро айнан моравам: “Албатта, пул ва медонед барои чӣ интихобкунандагон маҳз маро интихоб карданд? Чунки дигар ба ман пул лозим нест ва пулхоямро агар нақдина кунам, чанд “Дулан”-и хитой мешавад ва ман харгиз ҳазинаи давлатро ҳам намедудам... Албатта, ман ба Тоҷикистон меҳр дорам, хоса вақте ки шаҷарашиносон муайян карданд, ки ҳафтод пушт аз ин пеш гузаштагони мо аввал аз Суғд ба Ирландия ва баъд ба Амрико омадаанд. Суғдиро мисли ман сурхмӯю сурхбарӯ будаанд. Далели он Золи Зар аст”. Акнун бигӯед рафик Дона Туробович (шуморо дар Тоҷикистон баъзан чунин ном мебаранд), ки ҳоло ҳам дар чунин ақидаед?

- На танҳо дар хамин ақидаам, балки боз сари ин масъала бозёфтҳои дигаре кардам, ки инро баъдтар, пас аз ба иҷро даромадани ваколатам мегӯям.

- Ҳамчунин ваъда дода будед, ки дар вақти тутпаз ба Тоҷикистон меоеду аз тутҳои Муъминобод лаззат мебаред...

- Ин ваъдаро хатман ба чо меорам. Дар давраи гузашта нашуд, ин дафъа хатман иҷро мекунам... Вале ин бор бо эҳтиёт дасти Президентро мегирам, ки мабодо...

- Раҳмат, аммо агар боз аз мусоҳибаи гузаштаамон ёдовар шавам, он вақт шумо гуфта будед, ки каллаи зард дар бебаркӣ чизи хуб аст, хонаро равшан мекунад. Пас, шумо ҳоло ба мо даркоред, ки барқамон бо лимит аст...

- Ман мақсадатро фаҳмидам, ки мехоҳӣ дар сохтмони неругоҳхоятон кумак кунем. Инро хатман ба назар мегирем. Аммо ҳоло дар пеш Соли нави масеҳӣ аст ва мехоҳам аз минбари “Тоҷикистон” истифода бурда, хамаи тоҷикони чӣ беруну чӣ дарунро бо ин чашн табрик гӯям ва дар Соли нави барояшон хонаи гарму равшан ва саломатию рустамонаю дар зиндагиашон интихоби роҳи ростро таманно намоям.

Тоҷикистону “Тоҷикистон”, ба пеш! Соли наватон муборак, тоҷикони тамоми дунё!

Як чизро ба хонандагон бояд гӯям, ки Трамп ва хусусан духтари ӯ Иванка оши палави тоҷикиро саҳт дӯст медоранд ва ин бор низ мо бо шарофати дастони пурхунари Иванка дар наздикии мақбараи панҷдоллара, мебахшед, Линколн, ин оши солинавиро якҷо тановул кардем...

Мусоҳиб: А. АҲМАДЗОДА

СОЛИ МОР БА МО ЧЌ МЕОРАД?

- Субот дар ҷаҳон камтар хоҳад шуд.
- Миқдори низовҳои ҷарбӣ зиёд мешавад.
- Нақши системаҳои роботии мудофия бо истифодаи зеҳни сунӣ афзоиш хоҳад ёфт (Украина дар ин раванд фаъолона иштирок мекунад).
- Хатарҳои бухрони иқтисодии ҷаҳонӣ (ҳоло панҷ сол давом дорад) афзоиш меёбанд.
- Тамоюли рақамсозии ҳама чиз идома меёбад (Украина низ дар ин самт пешсаф аст).
- Зеҳни сунӣ бо суръати баланд рушд мекунад, ки бисёрхоро метарсонад.
- Танзим ва назорат дар бозори криптовалюта шиддат мегирад.
- Норасоии оби ошомидани меафзояд.
- Хатари бухрони қарзӣ зиёд аст.
- Хатари бухрони энергетикӣ баланд менамояд.
- Шумораи одамони солхӯрда афзоиш меёбад ва онҳо бештар ба шаҳрҳо мекӯчанд.

ДАР СОЛИ МОР МОРО ЧЌ ИНТИЗОР АСТ?

Мувофиқи тақвими Шарқӣ рамзи соли 2025 Мор аст. Соли одамони зиндадил, шӯх ва қавирода буда, хислати сол поквичдонӣ, ростӣ, заковат ва хирадмандӣ дониста мешавад. Ҳар нафари ба кори тоза иқдомкарда, дар ин сол, агар дар азмаш устувор бошад, ҳатман ба мақсад мерасад. Ҷамчунин, агар касе дар соли МОР ба танбаливу беаҳамиятӣ роҳ бидиҳад, имкони аз даст додани дастовардҳои чандинсолааш низ мавҷуд аст. МОР шитобкориро дӯст намедорад. Ҳар гуна амали манфӣ дар ин сол нобахшиданӣ ва паёмади нохуше ҳам дар пай дорад.

СИЁСАТ

Мувофиқи пешгӯиҳои коршиносон соли 2025 метавонад рӯйдодҳои ғайриҷашмдоштро дар ҷаҳон ба бор орад, ки ба иқтисод, технология ва экология таъсир мерасонанд. Тавре мутахассисони бонки бонуфузи Сахо Банк дар Дания пешгӯӣ мекунад, дар соли нав рӯйдодҳои таконбахшро аз сукути доллар то чопи биологии қалби инсонӣ интизор шудан мумкин аст. Бозгашти Трамп ба қудрат метавонад иқтисодиёти ҷаҳонро ба кулӣ тағйир диҳад. Ҷорӣ кардани бочҳои баланд

ва маҳдудиятҳои нав боиси кохиши эътимод ба доллар ҳамчун асбоби эҳтиётӣ мегардад. Ин иқтисодҳои ҷаҳонро мачбур месозад, ки алтернативаҳо ҷустуҷӯ кунанд ва вобастагии худро аз ИМА бозбинӣ намоянд. Мақомоти Чин метавонанд нақшаи бузурги таҳриқи иқтисодиро бо маблағи 50 триллион юан ҷорӣ кунанд. Ин бузургарин қадами таърихӣ дар танзими молиявӣ мешавад, ки барои мубориза бо қарзҳои дохилӣ ва таҳриқи рушд равона шудааст.

Гузариш ба мошинҳои барқӣ метавонад талабот ба нафтро то сатҳи хатарнок кохиш диҳад. Ин ба кохиши нақши ОПЕК оварда мерасонад ва бозори энергетикаро тағйир медиҳад, то вобастагӣ аз сӯзишвории фойданокро кам кунад.

ПЕШГУЌИИ ВАНГА

Мувофиқи мақолае, ки чанде пеш дар The New York Post нашр шуд, Ванга соли 2025-ро ҳамчун соли рӯй додани фалокатҳои бузург дар Аврупо пешгӯӣ кардааст. Ба гуфтаи Ванга, инсоният то соли 5079 вучуд хоҳад дошт, аммо соли 2025 нуктаи ибтидоии тағйироти глобалии апокалипсисӣ хоҳад буд. Ванга ҳамчунин пешгӯӣ кардааст, ки дар соли 2028 инсоният ба

омӯзиши сайёраи Зухра ҳамчун манбаи энергетикӣ оғоз мекунад. Аммо дар Замин равандҳои фалокатбор идома хоҳанд ёфт. Аз ҷумла, то соли 2033 ҳамаи пирахҳо об мешаванд, ки ин боиси баландшавии сатҳи обҳои укёнусхо мегардад.

ПЕШГУЌИИ СИТОРАШИНОС ТАТЯНА БОРШ

Астрологи машҳур Татьяна Борш дар китоби «Соли Морчаи Чӯбин. Пешгӯии астрологӣ барои соли 2025» соли навро ҳамчун як давраи душвор тасвир мекунад. Ба гуфтаи Борш, соли 2025 на танҳо дар сиёсат, балки дар ҳаёти шахсии бисёриро тағйироти кулӣ хоҳад буд. Сиёсатмадорони кӯҳна аз вазифа рафта, ҷойро ба насли нав медиҳанд, ки ин барои ҷаҳонӣ фойдаовар хоҳад буд.

- Мохҳои душвори соли 2025: январ ва феврал. Дар ин давра, бо иловаи ҳаракати баръакси Марс (аз 6-уми декабри соли 2024 то 24-уми феврالی соли 2025), Юпитер ва Сатурн низ дар ихтилоф қарор мегиранд. Ин омилҳо метавонанд ба нооромии дар минтақаҳои гуногуни ҷаҳон оварда расонанд. Ба гуфтаи астролог, бештар аз ҳама ИМА ва кишварҳои Иттиҳоди Аврупо зарар хоҳанд دید.

ИҚТИСОДИЁТ

Дар соҳаи иқтисод Борш пешгӯӣ мекунад, ки вазъ дар ҷаҳон бадтар мешавад, аммо Русия таъсири камтар мебинанд.

Дар минтақае, ки қаблан обхезиҳо рух дода буданд, вазъ метавонад бадтар шавад. Баҳор ва тобистони соли 2025 бо офатҳои табиӣ, аз ҷумла сӯхторҳои васеъмӣкӯс, мушаххас хоҳанд шуд. Ин сӯхторҳо, бо таъсири Сатурн ва Нептун, ки дар давоми тобистон дар аломати оташини Ҳамал қарор мегиранд, аз солҳои қаблӣ шиддатноктар хоҳанд буд. Бо ором шудани таъсири сайёраҳо, дар нимаи дуими сол ҳаёт тадриҷан ба ҳолати муътадил бармегардад.

ТАНДУРУСТӢ

Дар соҳаи тиб пешрафти азим ба даст хоҳад омад: олимони бори аввал қалби инсонро, ки бо биология мувофиқ аст, чоп мекунад. Ин рӯйдод уфукҳои навро дар табобати бемориҳо ва дароз кардани умри инсон мекушояд. Бо пешрафт дар технологияҳои навтарин, таҳияи вакцинаҳои зидди саратон дар соли 2025 метавонад табобат ва пешгирии бемориҳои вазнинро ба сатҳи комилан нав барорад.

ДАР СОЛИ МОР АЗ КАДОМ БЕМОРИҶО БОЯД ЭҶТИЁТ ШУД?

Мори обӣ бештар ба бемориҳои вирусӣ ва узвҳои дарунӣ вобастагӣ дорад. Аз ин рӯ, хангоми истеъмоли хӯрок дар тарабхонаҳо қаҳвахонаҳо эҳтиёт бошед. Азбаски Мор хазандаи серхаракат аст, ин неру дар Соли Мори сиёҳи обӣ ба одамони назди мегузарад. Аз ҳад зиёд бетанаффус қор қардан ба дил зарари зиёд дорад, аз ин рӯ, бештар ба тарзи ҳаёти солим майл кунед. Агар гурда, чигар ё меъдаатон нуқси аз назари худатон на он қадар қиддӣ ҳам дошта бошад, аз пайи табобат шавед. Нафароне, ки аз бефарзандӣ азият мекашанд, имсол метавонанд соҳиби фарзанд гарданд.

ИШҚУ МУҶАББАТ

Мор дар ҷодаи муҳаббат махлуқи бисёр ҳам бовафост. Табиатиносон мегӯянд, ки агар ҷуфти морро касе барқасд кушад, ошиқ-мор албатта ўро ёфта, заҳр мезанад. Яъне, ба ҷойи хун хун мегиранд, аз ин рӯ, дар ишқу муҳаббат бовафо бошед, кӯшиши фанду фиреб намудани касеро ҳатто ба гӯшаи хотир наоред, ки аҳволатон бад хоҳад шуд.

Мор рамзи покию муҳаббати беҳудуд аст ва барои онҳое, ки мақсади издивоҷдоранд, ин сол бехтарин сол барои расидан ба орзуяшон мебошад. Мор хазандаи хеле зираку доност, ҳатто пай мекӯшад, ки хайвон ё инсон ба сӯйи ӯ омадаистода дар дилаш чӣ мақсад дорад.

Таҳияи
Н. РАҶАБОВА

Зиндагиномаи мухтасари Абдулқодир Мухиддинов чунин аст:

Абдулқодир Мухиддинов соли 1892 дар Бухоро дар оилаи тоҷири калони пусти карокул ва пахта, сохиби фабрика, миллионер Мухиддин Мансуров (Мухиддини Мансурзода) таваллуд ёфтааст.

Соли 1918 ба Русия сафар карда, февралӣ соли 1919 дар шаҳри Москва узви Хизби коммунист мешавад. Сипас ба Тошканд баргашта, чун ваколатдори Комиссариати халқии миллатҳои ҶШФСР ва узви коллегияи Комиссариати халқии миллатҳои ҶМШС Туркистон интихоб мегардад. Солҳои 1924–1926 А. Мухиддинов чун чонишини раиси Кумитаи Инқилоби ҶМШС Тоҷикистон (яъне Сарвазири кишвар), солҳои 1926–1928 раиси Шӯрои Комиссарони Халқии ҶМШС Тоҷикистон, 1928–1931 намоёндаи доимии ҶМШС Тоҷикистон дар Шӯрои Осийимиянагии иқтисодӣ (ЭКОСО) дар Ўзбекистон кор кардааст. Қабл аз ҳабс шудан чонишини Комиссариати халқии ИҶШС оид ба таъминоти Осийи Миёна шуда кор кардааст. Якуми январи соли 1934 дар маҷлиси комиссияи КМ ВКП (б), ки тахти раёсати Н. Бауман, иштироки Бройдо ва Абдулло Раҳимбоев, намоёндаи ОГПУ-и Осийи Миёна гузашт, парвандаи Абдулқодир Мухиддинов чун узви «Кумитаи ташкилоти ақсулқилобӣ»-и «Иттиҳоди Шарк» дида баромада шуд. Бо қарори ОГПУ аз 31-уми майи соли 1937 чун «миллатчиғии буржуазӣ» ба қатл расид. 25-уми январи соли 1958 аз чониби мақомоти дахлдор бегуноҳии ӯ собит гардид.

БО ҚАЛАМ ДАР ҶИМОЯИ МИЛЛАТ

Абдулқодир Мухиддинов дар баробари ходими намоёни давлативу ҷамъиятӣ будан публицисти тавоно низ буд. Ӯ аз замони наврасӣ (16-солагӣ) бо имзои мустаори «Бухороӣ» дар рӯзномаи «Вакт» силсилаи мақолаҳо навиштааст, ки дар онҳо рӯзгори тираи Бухоро инъикос шудааст. Баъди пайвастан ба сафи Хизби коммунист А. Мухиддинов фаъолияти публицистиро идома дода, муҳаррири рӯзномаи «Кутулуш» - органи ХК Бухоро буд. Миёни навиштаҳои Абдулқодир Мухиддинов мақолаҳои ӯ «Фикрҳои мо дар бораи забони адабии тоҷикӣ» («Тоҷикистони сурх», 1929), «Мардуми шаҳр ва атрофи Бухоро тоҷиканд ё узбак?» («Раҳбари дониш», 1928, №8, «Тоҷикистони сурх», 1928, №12) дар замони ҳеш рисолати бузурге иҷро карда, то имрӯз аҳамияти илмиашон коста нашудааст.

РИСОЛАИ ГУМГАШТАПАЙДОИ АБДУҚОДИР МУҲИДДИНОВ

Абдулқодир Мухиддинов яке аз чехраҳои дурахшони миллати тоҷик дар оғози асри XX мебошад. Ӯ нафарест, ки дар марҳилаи ҳассоси таърихӣ барои ҳастии миллати тоҷик ва таъсиси Ҷумҳурии Тоҷикистон талошҳои зиёде намудааст. Ҷамчунин, Абдулқодир Мухиддинов нафарест, ки дар бораи Тоҷикистон нахустин рисолаҳои таълиф намудааст. Ин рисола то имрӯз ба аҳли таҳқиқ номаълум буд. Хушбахтона, он ба қарибӣ пайдо шуд ва бори нахуст тариқи ҳафтаномаи «Тоҷикистон» муаррифи мешавад.

А. Мухиддинов дар баробари он ки худ дар дифои миллати тоҷик пайкор мекард, равшанфикрони ҳамзамонашро низ ба ин кор талқин менамуд. Академик Мухаммадҷон Шақури Бухорӣ дар асараш «Фитнаи инқилоб дар Бухоро» (с. 146) дар ин маврид менависад: «Яке аз нахустин корхое, ки А. Мухиддинов ба унвони Сарвазири Тоҷикистон кард, ин буд, ки ба устоди худаш Садриддин Айни супориш дод, ки «Намунаи адабиёти тоҷик»-ро тартиб бидиҳад, то мавҷудияти халқи тоҷик ва таърихи тӯлонии забону адабиёт ва фарҳанги ӯ исбот шавад». Ин нуктаро худ устод Айни ҳам дар асарҳои зикр кардааст.

Абдулқодир Мухиддинов дар баробари фарзонафарзандони миллат чун Нусратулло Махсум (1881–1938), Шириншоҳ Шохтемур (1889–1938), Абдурахим Ҳоҷибоев (1900–1938), Нисор Мухаммад (1897–1937), Аббос Алиев (1899–1958), Чинор Имомов (1898–1939) барои таъсиси ҶМШС Тоҷикистон ва баъдан Тоҷикистони Шӯравӣ талошҳои зиёде кардааст.

БАҲСИ РИСОЛАИ АБДУҚОДИР МУҲИДДИНОВ

Мухаммадҷон Шақури дар китобаш «Фитнаи инқилоб дар Бухоро» (с. 52) менависад: «Абдулқодир Мухиддинов аз зиёиёни сиёсии тоҷик якумин касе буд, ки дар бораи таърихи халқи тоҷик китоб навиштааст. Китоби ӯ дар бораи таърихи Бухоро дар рӯзномаи ўзбакии «Бухоро ахбори» ба забони тоҷикӣ дунболалор чоп шуда буд». Вале то имрӯз ин асар барои пажӯҳишгарон номаълум аст.

Дар таърихи ба ин суҳанони М. Шақури чанд сол қаблдонишманди тоҷик Субҳони Аъзамзода навишт: «Яке аз сифатҳои асосӣ ва ҳоси мақомоти раҳбарии тоҷик дар зарфи сад сол - аз замони таъсиси Ҷумҳурии Тоҷикистон то имрӯз тавачҷуҳ ба таърихи халқ ва таълифи асарҳо дар заминаи гузаштаи пурифтихори миллати худ махсуб мешавад. Тибқи шаҳодати манбаъҳо Абдулқодир Мухиддинов аз байни роҳбарони Тоҷикистон аввалин нафарест, ки дар заминаи таърихи Бухоро асар эҷод кардааст. Он замон Нусратуллоҳи Махсум, Шириншоҳи Шохтемур, Чинор Имомов, Абдурахим Ҳоҷибоев чунин иқдоми шоиста доштаанд...». Вақте ин нигоштаи С. Аъзамзода дар «Фейсбук» нашр шуд, боиси баҳсу мунозираҳо гардид ва чанде аз муаррихон рисолаи таърихӣ доштани Абдулқодир Мухиддиновро рад карданд.

Чанде пеш дӯсти донишмандам, муаррихи ҷавону пуркор Бахтовар Темирзода ба банда мужда расонид, ки китоби Абдулқодир Мухиддиновро пайдо кардааст. Банда он китобро аз Бахтовар Темирзода бо мақсади муаррифи дар ҳафтаномаи «Тоҷикистон» гирифтаам.

ШИНОСОҶ БО КИТОБ

Рисолаи Абдулқодир Мухиддинов «Ба деҳқонони Тоҷикистон Инқилоби Октябр

чӣ дод?» ном дошта, соли 1927 бо супориши «Комиссияи ҷашни даҳсолаи октябр»-и назди Маркази Иҷроияи Тоҷикистон навишта шудааст. Дар муқоваи китоб шиори «Пролетарҳои тамоми дунё як шавед!» оварда шуда, ношири он «Нашриёти давлатии Тоҷикистон» ва маҳали нашраш «Душанбе-Самарқанд» арзёбӣ шудааст. Ҷамчунин, дар муқоваи китоб аксе аз чараёни Инқилоб нашр шуда, таъкид шудааст, ки асар «Аз тахти назорати ҳайати таҳририяти Нашриёти давлатии Тоҷикистон гузашт».

Китоби мазкур дар чопхонаи «МАТБУГАТ»-и шаҳри Тошканд бо теъдоди 3070 нусха нашр шудааст. Китоб аз 62 саҳифа ва муқова иборат аст.

Ба китоб аз номи Комиссияи ташкилкунандаи «Иди даҳсолаи октябр» дар Тоҷикистон сарсухан навишта шуда, дар он зикр гардидааст, ки рисолаи мазкур ба муносибати 10-солагии Инқилоби Октябр нашр мешавад.

Ҷамчунин, дар китоб номгӯии китобҳои тоҷикии аз тарафи Нашриёти давлатии Тоҷикистон чопшуда ва дар мағозаҳо пахншуда оварда шудааст, ки маълумоти бисёр нодири таърихӣ мебошад. Тибқи ин ҷадвал Нашр.дав.Тоҷ. то соли 1927 19 номгӯии китобҳои дарсӣ, 6 номгӯи адабиёти нафиса, 12 номгӯи китобҳои сиёсӣ ва иҷтимоӣ ва 10 номгӯи китобҳои хифзуссиҳа (тандурустӣ) чоп шудааст.

Ҷамчунин, дар ин китоб 4 акси нодир низ нашр шудааст, ки рӯзгори тоҷиконро дар оғози солҳои 20-ум бозгӯӣ мекунад. Нархи ин китоб бо пули замони худаш 40 копейк будааст.

ОШНОӢ БО МУҲТАВОИ РИСОЛА

Рисолаи Абдулқодир Мухиддинов «Ба деҳқонони Тоҷикистон Инқилоби Октябр чӣ дод?» аз 3 боб иборат аст.

Боби якуми он «Инқилоби октябр» ном дошта, аз 6 зербоб иборат аст: «Сабабҳои, ки дар Русия инқилоби иҷтимоиро ҳозир намуд», «Ҳаракати инқилобии соли 1905», «Ҷанги умумӣ ва аз тахт афтодани императори Русия», «Роҳбарии фирқаи иштирокиён дар бобати «Инқилоби Октябр» ва афтодани ҳукумати муваққати бӯйҳо ва барпо шудани ҳукумати шӯроӣ», «Хулосаи тезиси рафиқ Ленин дар бобати «Вазифаи ранҷбар дар Инқилоб» ва «Ранҷбарӣ ба сари ҳукумат». Дар ин бахш, тавре аз унвони зербобҳо бармеояд, муаллиф доир ба заминаҳои Инқилоби Октябр ва чараёни падид омадани он маълумоти мухтасари таърихӣ медиҳад. Албатта, бардоштҳо ва таҳлилҳои ӯ аз нуктаи назари замон сурат гирифтааст.

Боби дуюми рисола «Инқилоби Бухоро» ном гирифта, аз 7 зербоб иборат аст: «Ҷанги соли 1868 ва тобег шудани Бухоро ба Русия», «Асос ва усули ҳукуматдорӣ амир», «Инқилоби феврал дар Русия ва таъсири он

дар Бухоро», «Хувалмустаъон», «Инқилоби Октябр дар Русия ва воқеаи Колесов дар Бухоро», «Бағд аз воқеаи Колесов аҳволи амири Бухоро ва фаъолияти ҷавонбухороиён», «Фаъолияти ҳукумати шӯроии халқи Бухоро ва ақсулқилоб». Дар ин боб муаллиф А. Мухиддинов дар бораи аҳволи Бухоро дар охири асри 19 ва ибтидои асри 20 маълумот дода, воқеаҳои муҳими то сукути ҳукумати амирӣ ва ба мақом расидани ҳукумати нав - ҳукумати Инқилобиро мухтасар баён кардааст.

Боби сеюми рисола «Ҷумҳурияти Тоҷикистон» аз зербобҳои зерин иборат аст: «Аҳамияти Ҷумҳурияти Шӯроии Тоҷикистон», «Замин ва мардуми Ҷумҳурияти Тоҷикистон», «Барпо шудани Ҳукумати Ҷумҳурияти Шӯроии Тоҷикистон ва вазифаҳои асосии он», «Дар роҳи барпо намудани амнияти мамлакат», «Намуна аз ҳаҳоҳои босмаҷиҳо», «Дар роҳи истеҳком додани ҳокимияти ранҷбарони ҳокимияти шӯроӣ», «Дар шӯроии ҷамоатҳо», «Дар иҷроияҳои туманҳо», «Дар роҳи беҳбудии аҳволи иқтисодии омма ва ба даст овардани маданият», «Доир ба кишти оби», «Мухочирати дохилӣ», «Пахтакорӣ», «Қарз ба деҳқонон», «Асбоби деҳқон», «Мадад ба таҷрибаи деҳқонӣ», «Кори пилла-абрешим», «Чорводорӣ», «Лалмикорӣ», «Таъмин намудани омма ба матои фабрика», «Дурустии роҳҳо», «Мухобара», «Қорҳои хифзуссиҳат», «Маориф», «Микдори мактабҳои ибтидоӣ дар соли 1927», «Микдори мактабҳои равшаннамоӣ-сиёсӣ», «Кори Нашриёти давлатии Тоҷикистон» иборат аст.

Тавре аз номи зербобҳо бармеояд, Абдулқодир Мухиддинов дар бораи Ҷумҳурии мухтори Шӯравии Тоҷикистон ва ҳамаи соҳаҳои ҳаёти халқи он маълумоти мухтасари таърихӣ додааст.

НИГОҶЕ БА БАРҶЕ АЗ НУКОТИ РИСОЛА

Рисолаи Абдулқодир Мухиддинов «Ба деҳқонони Тоҷикистон Инқилоби Октябр чӣ дод?» нахустин китоб дар бораи Тоҷикистон ҳамчун давлат мебошад ва аз ҳамаи нуктаи назар арзиши баланди илмӣ дорад. (Давомаш дар саҳ. 11)

Пас аз чанд рӯз соли 2024-ро бо ҳама бурду бохташ падруд меғем ва соли нави 2025-ро пешвоз мегирем. Табиист, ки ҳар кас аз дидгоҳи худ соли равонро таҳлилу хулосабарорӣ мекунад. Яке аз дастовардаш меболади дигаре афсӯси он меҳурд, ки бохт дид ё вақтро бесамар гузаронд. Соҳаҳои мухталиф низ ҷунинанд. Дар фазаи иқтисоди Тоҷикистон соли 2024 чӣ гузашт? Соли 2025 моро чӣ интизор аст? Зеро асоси пешрафти ҳама самт ба иқтисодиёт иртибот мегирад.

АФЗОИШИ СОДИРОТУ САНОАТ ДАР РАҚАМ

Ба андешаи соҳибназарон, соли 2024 иқтисоди Тоҷикистон дар сатҳи рушд қарор дошт. Махсусан, дар ин сол корхонаҳои зиёди истеҳсоли, ки бештар маҳсулоти ивазкунанда ҳастанд, мавриди истифода қарор гирифтанд. Содирот низ дар ин сол ҷашмрас будааст. Тавре маълумот дастрас қардем, танҳо соли равон содироти либосу пойафзол аз Тоҷикистон ба Русия тақрибан 5 баробар афзоиш ёфтааст. Тибқи гузориши намоёндагии тижорати Русия дар Душанбе, аз моҳи январ то октябри соли 2024 интиқоли маҳсулоти нассочӣ ва пойафзол аз Тоҷикистон ба Русия беш аз 4,5 маротиба зиёд шуд. Ин гуруҳи мол қариб 40%-и ҳаҷми умумии содирот аз Тоҷикистон ба Русияро ташкил медиҳад. Хол он ки, соли гузашта ин нишондод ҳамагӣ ба 6,4% баробар будааст.

Умуман, давоми ҳашт моҳи соли қорӣ дар Тоҷикистон 30,8 миллиард сомонӣ маҳсулоти саноатӣ истеҳсол гардид. Ин нишондеханда нисбат ба ҳаҷми давраи соли 2023-юм 13,2 фоиз зиёд мебошад.

Агентии омили назди Президенти Тоҷикистон меғӯяд, ки омилҳои рушди суръати соҳаи саноат асосан аз ҳисоби афзоиши ҳаҷми маҳсулоти саноати истихроҷ - 23,7 фоиз, саноати қорқард - 6,7 фоиз, таъминоти неруи барқ, газ, бӯғ ва тозакунии ҳаво - 1,2 фоиз, таъминоти об, тозакунии қорқарди партовҳо ва маҳсулоти дуҷумлача - 1,7 баробар мебошад.

Ба андешаи қоршиносон, саноат яке аз соҳаҳои қалидии иқтисоди мамлакат ба ҳисоб меравад. Рушди он ба пешрафти бахшҳои дигари иқтисодиёт замина фароҳам меорад.

СОҲИБҚОРҲИ ДАР РАҚАМ

Бахши дигари иқтисодиёти кишвар рушд ва дастгирии соҳибқорон мебошад. Имсол омор нишон медиҳад, ки теъдоди соҳибқорон афзоиш ёфтаанд. Ҳоло дар Тоҷикистон 368 ҳазор субъекти хоҷагидорӣ фаъолият мекунанд. Ин нишондеханда нисбат ба соли 2023-юм 13,7 ҳазор субъект зиёд мебошад. Агентии омили назди Президенти Тоҷикистон иттилоъ медиҳад, ки аз инҳо 50,4 ҳазор соҳибқор тибқи патент, 36,7 ҳазор нафар бо шаҳодатнома, 60,4 ҳазор соҳибқори инфиродӣ тибқи шаҳодатнома бо шартҳои махсус фаъолият намуда, 179,6 ҳазор соҳибқори инфиродӣ дар хоҷагии деҳқонӣ қор мекунанд.

Аз ин шумора 327 ҳазору 106 нафарро соҳибқорони инфиродӣ ташкил медиҳанд. Ин нишондеханда нисбат ба ҳаҷми давраи соли 2023-юм 12 ҳазору 598 адад зиёд аст.

То 1-уми октябри имсол аз шумораи умумии субъектҳои хоҷагидорӣ шахсонӣ ҳуқуқи фаъолияткунанда дар ҳудуди қумҳурии 40 ҳазору 883 нафарро ташкил

намудаанд, ки нисбат ба ҳаҷми давраи соли 2023-юм 1183 нафар зиёд мебошанд.

Таҳлилгарон ба ин назаранд, ки яке аз омилҳои афзоиши соҳибқорон имтиёзҳои давлат махсус мебошад. Ба таври мисол, соли равон парламенти Тоҷикистон созишномаи Ҳукумати кишвар бо ширкати «Арвис»-ро қонундорӣ қард ва аз имтиёз бархӯрдор шуд. Ширкати «Арвис» барои таъсиси қорхонаҳои қорқарди пахта ва ба даст овардани марҳилаи ниҳой дар маҷмуъ ҳудуди 600 млн сомониро равона хоҳад қард. Силсилаи қорхонаҳо дар ду марҳила тағбиқ мешаванд. Гуфта мешавад, ки фаъолсозии қорхонаҳо барои таъсиси зиёда аз 2000 ҷойи қори доимӣ ва то 1500 ҷойи қори мавсимӣ замина меғузорад.

ИМТИЁЗ БА ХОТИРИ ЧӢ?

Дар соли 2024 Тоҷикистон барои дастгирии соҳибқорони ватанӣ ва ҳавасмандгардонӣ дар рушди саноат имтиёзҳои андоз ва ғумруқиро идома додааст. Манфиатҳои асосӣ инҳоянд:

1. Имтиёзҳои андоз барои қорхонаҳои соҳаҳои афзалиятнок, аз қабилҳои истеҳсоли маҳсулоти ҳӯроқворӣ, нассочӣ, истеҳсоли қимиё, дорусозӣ, таҷхизоти резинӣ ва пластикӣ, барқӣ, технология ва электроника, инчунин соҳаи тандурустӣ ва иҷтимоӣ.

2. Имтиёзҳои ғумруқӣ барои воридоти ашёи хом ва таҷхизот барои қорхонаҳо, ки ба воридотивазкунӣ ниғаронида шудаанд. Аз қумла, ширкатҳои марбут ба соҳаи кишоварзӣ ва истеҳсоли маҳсулоти дорӣ арзиши иловашуда ҳақ доранд, ки бочҳои ғумруқиро қам қунанд.

3. Қоҳиш додани хароҷоти нақлиётӣ - имтиёзҳо аз роҳҳои

охани Тоҷикистон то 80% барои қамлу нақли бор, ки хароҷоти логистикиро барои содиркунандагон ва воридкунандагон дар дохили кишвар осон мекунад.

4. Имтиёзҳо барои сармоияи қоричӣ - барои қорхонаҳои муштарак бо сармоияи қоричӣ, махсусан барои ширкатҳои, ки ба навосӣ ва рушди саноат маблағғузори мекунанд.

Ҷунин имтиёзҳо ҳадафи стратегияи саноатикунуни Тоҷикистонро дастгирӣ намуда, ба бунёди қорхонаҳои нави саноатӣ ва қалби сармоия мусоидат мекунанд.

ДАР БОЗОР ЧӢ ҒАП?

Аммо соли 2024 дар бозорҳои Тоҷикистон болоравии нарҳи маҳсулоти ғизоӣ ба мушоҳида расид. Махсусан, ғушту тухм ва дигар анвои асосии рӯзгор якбора қимат шуд. Аз қумла, як кг ғушт аз 70-80 сомонӣ якбора ба 100-120 сомонӣ даққа хӯрд. Аҷиб, дар шабу рӯзи болоравии нарҳи ғушт маъсулин ғуфтанд, ки саршумори қорво дар Тоҷикистон аз талабот бештар аст, аммо дар бозор ранг бину қол пурс. Тавачҷу қунед ба ин рақам: то 1-уми июли соли 2024 саршумори қорвои қалони шохдор дар ҳамаи қатегорияҳои хоҷағиҳо ба 2 миллиону 705,7 ҳазор сар расид. 100,1 ҳазор сар ё 3,8% зиёдтар нисбат ба ҳаҷми давраи соли ғузашта аст.

Саршумори ғӯсфанду буз 7 миллиону 089,7 ҳазор сарро ташкил дод, ки ин қам 478,6 ҳазор сар ё 7,3% зиёд шудааст. Аммо нарҳи ғушт дар бозорҳо ба осмон даққа хӯрду маъмурияти бозорҳо дар пешгирии он очиз монданд. Дуруст, ки ғушт дар таблоҳои ғӯрӯш 60-70 сомонӣ нишон дода шуда, аммо дар бораи сифату муносибати харидор

қоҳати ғап нест. Ғӯрӯшандаҳо илдео меқунанд, ки сабаби асосии болоравии нарҳи ғушт қорон шудани нарҳи қорво ва ҳӯроқи қорво аст. Аммо маъсулин сабаби қорон шудани нарҳи ғушт дар бозорҳо ба зиёд шудани талаботи ақоли рабт медиҳанд. Машоқир Назарзода, муовини вазири кишоварзӣ дар ин робита изқор намуд, ки сол ба сол теъдоди ақоли зиёд ва талабот ба ғушт афзоиш меёбад.

РУБЛ ПАСТ ШУДУ МУҲОҚИРОН ЗЕРИ ФИШОР

Муқоқират низ ба рушди иқтисоди кишвар бетаъсир нест. Зеро маъзу муқоқирон таъминкунандаи рӯзгоранд ва имрӯз ягон оилае нест, ки пайвандонаш дар муқоқират набошанд. Аммо дар соли равон бинобар фишори мақомот аз болои муқоқирон, афзоиши раванди ихроқи онҳо ба кишвар, қоҳиши интиқоли маблағ ба мушоҳида расид. Ба қамми ин, арзиши рубл нисбат ба сомонӣ ҳеле пасти рафт: 1000 рубл аз 140 сомонӣ қанд моҳи пеш якбора ба 100-105 сомонӣ баробар шуд. Аммо доллар бошад, баръақс, 100 доллар аз 1050-60 сомонӣ якбора ба 1095-1100 сомонӣ расид.

ПЕШНИҲОДИ БОНКИ ҚАҲОНӢ

Бонки Қаҳонӣ дар ғузориши тоза бо номи «Иқлим ва рушди Тоҷикистон» ғуфтааст, ки ағарқи модели хозираи рушди иқтисодии Тоҷикистон то қунун натича додааст, вале ақнун ба қое расидааст, ки дигар наметавонад иқтисодро ба пеш қаракат диҳаду зиндагии мардумро бехтар қунанд. Дар ин ғузориш омадааст, ки суръати миёнаи тавлидоти ноқолиси миллий аз соли 2000-ум то соли 2023-юм 7 дар садро ташкил додааст. Сағхи қамбизоатӣ аз 30 дар сади соли 2003 тақрибан ба 11 дарсад дар соли 2023 расидааст.

Ба ғуфтаи муаллифони Бонки Қаҳонӣ, модели рушди иқтисодии Тоҷикистон ба қалди ниқоии худ расидааст ва ағар тағйир дода нашлавад, суръати афзоиши тавлидоти ноқолиси миллий солана аз 4,5 то 4 дар сад сусти мешавад.

Бонки Қаҳонӣ меғӯяд, Тоҷикистон имқоноти пешрафти зиёдтар дорад. Неруғоқи барқи обии «Роғун»-ро як василаи муқиме барои рушди ояндаи иқтисоди Тоҷикистон номида, ғуфта мешавад, ки дар сурати бақарбардории қомил аз он дар соли 2034, иқтисоди кишвар қомилан дигарқун мешавад. Албатта, қунин тавсияҳо қамасола аз қониби Бонки Қаҳонӣ ва дигар созмонҳои моли ба Тоҷикистон дода мешаванд.

Бо умеди пешрафти иқтисоди кишвар дар соли 2025!

Соли нави муворак!

Усмон РАҲИМЗОДА

Соли 2024 ҳам ба поён расид ва соли 2025 дарвоза мекубад. Соле, ки гузашт, дар тақвими Тоҷикистон лаҳзаҳои хотирмонро сабт намуд, ки 24-тои онро ёдоварӣ мекунем.

1. "ДАҲСОЛАИ ТАҲКИМИ СУЛҲ"

24-уми сентябри соли 2024 Президенти кишвар Эмомалӣ Раҳмон дар минбари СММ бо мақсади таҳкими сулҳу суботи ҷаҳонӣ пешниҳод намуд, ки қатъномаи "Даҳсолаи таҳкими сулҳ" қабул карда шавад.

2. ХАТИ МАРЗ МУАЙЯН ШУД

Пас аз чанд соли гуфтушунӣ ва музокираҳо, хати марзи Тоҷикистон ва Қирғизистон дар моҳи декабри соли 2024 пурра муайян шуд. Ин натиҷаи ҳамкориҳои доимии ҳайатҳои марзии ду кишвар ва як қадами муҳим барои таҳкими амният дар минтақа аст.

3. МУАРРИФИИ КИТОБИ «ТОҶИКОН» ДАР КУВАЙТ

4-уми ноябри соли 2024 маросими муаррифии китоби «Тоҷикон» дар Кувайт баргузор шуд. Тарҷумаи арабии китоби «Тоҷикон»-ро донишманд Иброҳими Истанбулӣ анҷом дода, он аз ҷониби Сафорати Тоҷикистон дар Давлати Кувайт рӯи ҷоп омад.

4. ТАЪСИСИ 30 000 ҶОИ КОРӢ

Дар соли 2024 Тоҷикистон ба таъсиси зиёда аз 30 000 ҷойи корӣ бо мақсади коҳиш додани бекорӣ ва бехтар кардани шароити зиндагии аҳолии, бахусус дар минтақаҳои дурдаст, муваффақ шуд.

5. ГУЗОШТАНИ НИМПАЙКАРАИ РӢДАКӢ ДАР ОЛМОН

Дар соли 2024 бо ташаббус ва

дастгирии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон нимпайкараи устод Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар Британияи Кабир гузошта шуд. Ин иқдом ҳамчун нишони эҳтиром ба мероси фарҳангии тоҷикон ва тавсеаи робитаҳои фарҳангии Тоҷикистон бо кишварҳои Аврупо арзёбӣ мешавад.

6. БАҶҚАРОР КАРДАНИ ЁДГОРИҶОИ ТАЪРИҶӢ ВА ВОРИД КАРДАНИ ОНҶО БА ФЕҲРИСТИ ЮНЕСКО

Дар соли 2024 Тоҷикистон 12 ёдгории таърихии Хутали Қадимро барои ворид шудан ба Феҳристи умумибашарии ЮНЕСКО пешниҳод намуд. Ҳамчунин, дар поёни сол ҷашни «Меҳргон» ва «Санъати сохту навохтани рубоб» ба Феҳристи мероси ғайримоддӣи ЮНЕСКО ворид шуданд.

7. БАҶҚАРОР КАРДАНИ МУНОСИБАТҶОИ ДИПЛОМАТӢ

Дар моҳи сентябри соли 2024 бори нахуст Тоҷикистон бо Ҷумҳурии Намибия ва Гвинейя-Бисау Баёнияти муштарақ оид ба барқарор намудани муносибатҳои дипломатӣ имзо кард.

8. ДАСТОВАРДҶОИ ВАРЗИШИИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ

Варзишгарони тоҷик дар соли 2024 дар мусобиқаҳои байналмилалӣ 13 медал, аз ҷумла 4 медали тилло, 5 медали нуқра ва 4 медали биринҷӣ ба даст оварданд.

9. МУСОБИҚАИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ «ГРАН-СЛАМИ ДУШАНБЕ-2024»

Душанбе бори аввал мизбони мусобиқаи байналмилалӣ «Гран-Слами Душанбе-2024» оид ба дзюдо гардид. Ин чорабинӣ бо дастгирии Раиси шаҳри Душан-

бе, мухтарам Рустами Эмомалӣ ва Федератсияи байналмилалӣи дзюдо дар моҳи майи соли 2024 баргузор шуд.

10. КОНФЕРЕНСИЯИ БАЙНАЛМИЛАЛӢИ ОБ

Душанбе мизбони Конференсияи дуҷуми сатҳи баланд оид ба Даҳсолаи байналмилалӣ амал «Об - барои рушди устувор» гардид, ки дар он дипломатияи об ва масъалаҳои муҳими оби кишварҳои минтақа ва ҷаҳон баррасӣ шуданд.

11. ИФТИТОҶӢ БИНОҶОИ НАВИ ТАЪЛИМӢ ВА ИҶТИМОӢ

Ба хотири баланд бардоштани сифати таълим ва бехтар кардани шароити зиндагии мардум як қатор биноҳои нави таълимӣ, хидматрасонӣ ва соҳаи иҷтимоӣ мавриди истифода қарор гирифт. Дар давраи соли 2024 зиёда аз 100 бинои таълимӣ дар кишвар ба истифода дода шуд.

12. ИФТИТОҶӢ НИМПАЙКАРАИ АБАӢ КУНАНБОВ

21-уми августи соли 2024 дар боғи фарҳангиву фароғатии «Фирдавсӣ»-и шаҳри Душанбе нимпайкараи Абай Қунанбоев, шоири маъруфи қазок бо иштироки намоёндагони ду кишвар гузошта шуд, ки барои рушди ҳамкориҳои фарҳангии кишварҳои Осиёи Марказӣ муҳим аст.

13. РАВОДИДИ ДУҶОНИБА

Дар соли 2024 Тоҷикистон нисбати шаҳрвандони 25 кишвар низомии бераводиди яктарафаи вуруду будубош дар Тоҷикистон ба муҳлати 30 рӯзро ҷорӣ кард. Ба ҳамин тартиб, яқҷанд кишвар низ ба шаҳрвандони Тоҷикистон раводидҳои бепул ё имтиёзнок доданд. Аз ҷумла Қатар, Эрон,

Малдив, Италия (барои дорандагони шиносномаи дипломатӣ), Арабистони Саудӣ (барои дорандагони шиносномаи дипломатӣ), Покистон (ду намууд виза - сайёҳӣ ва кориро барои шаҳрвандони Тоҷикистон ройгон кард).

14. АФЗОИШИ БУҶЕТИ ДАВЛАТӢ

Дар соли 2024 буҷети давлатӣ 42,956,463 ҳазор сомонӣ тасдиқ гардид, ки ин 13% зиёдтар аз буҷети соли 2023 мебошад.

15. ҶОИЗАИ БАЙНАЛМИЛАЛӢИ САӢЁҶӢ

Тоҷикистон дар маросими «Top Asia Awards 2024» 3-юми декабр ҷоизаи «Кишвари дорои манзараҳои бехтар»-ро ба даст овард.

16. ҶОИЗАҶОИ ФАРҶАНГӢ

Филмҳои тоҷикии «Дар талоши ҳақиқат» ва «Дов» дар фестивалҳои байналмилалӣ дар соли 2024 сазовори ҷойҳои намоён гардиданд.

17. ТОҶИКИСТОН ВА НИШАСТҶОИ САРОНИ ДАВЛАТҶО

Дар соли 2024 Тоҷикистон мизбони як қатор нишастҳои муҳим буд, ки сарони кишварҳо ва намоёндагони баландпоя ширкат карданд. Аз ҷумла: Нишастҳои сарони кишварҳои Осиёи Марказӣ (ду маротиба), нишастҳои сарони кишварҳои Созмони Милали Муттаҳид (дар хошияи иҷлосияи 79-уми Маҷмаи Умумии СММ, сентябр), нишастҳои сарони кишварҳои ИДМ.

18. ИФТИТОҶӢ БИНОИ ПАРЛАМЕНТ ВА ҲУКУМАТИ ТОҶИКИСТОН

5-уми июли соли 2024 мароси-

ми ифтитоҳи расмӣ биноҳои нави Парлумон ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор шуд. Ин биноҳо бо маблағгузори Ҷумҳурии мардумии Чин сохта шудаанд.

19. ИҶРОИ ЛОИҶАҶОИ ИНФРАСОҶТОРӢ

Дар соли 2024 дар Тоҷикистон чандин лоиҳаҳои инфрасоҳторӣ, аз ҷумла корҳо дар неругоҳи «Роғун» бо сарфи 5,2 миллиард сомонӣ ва ҳамкориҳои иқтисодӣ бо кишварҳои БРИКС амалӣ гардиданд.

20. ГИРОМИДОШТИ РӢЗИ МАВЛОНО ДАР ЮНЕСКО

6-уми июни соли 2024 дар қароргоҳи ЮНЕСКО - шаҳри Париж ҷамъиши байналмилалӣи «Мавлоно Ҷалолиддини Балхӣ ва саҳми ӯ дар густариши фарҳанги ҷаҳонӣ» баргузор шуд. Ҳадаф аз баргузори ин ҷамъиш пас доштани хотираи Мавлоно Балхӣ ва эътирофи саҳми безаволи ӯ дар рушди фарҳанги ҷаҳонӣ буда, дар он олимону донишмандон аз тамоми ғӯшаю қанори олам ҷамъ омадаанд.

21. РӢЗИ ҶАҶОНИИ ФУТБОЛ

Бо ташаббуси Ҷумҳурии Тоҷикистон 25-уми май аз тарафи Маҷмаи умумии Созмони Милали Муттаҳид Рӯзи ҷаҳонии футбол эълон гардид.

22. ТОҶИКИСТОН РӢЗҶОИ ФАРҶАНГӢ

Дар соли 2024 Тоҷикистон мизбони Рӯзҳои фарҳангии кишварҳои Озарбойҷон, Қазокистон, Қатар, Туркменистон ва Федератсияи Русия буд. Ҳамчунин, Рӯзҳои фарҳангии Тоҷикистон дар кишварҳои Арабистони Саудӣ, Қувайт, Чин, Ёзбекистон ва Ҷумҳурии Ислонии Эрон баргузор гардиданд.

23. ТАЪСИСИ 34 МУАССИСАИ ТИББӢ

Дар соли 2024-ум 34 муассисаи тиббии нав дар Тоҷикистон бо маблағи умумии 44,1 миллион сомонӣ ба истифода дода шуданд. Ин иқдом бо мақсади бехтар кардани дастрасии мардум ба хизматрасонии тиббӣ дар шаҳру ноҳияҳои кишвар роҳандозӣ гардида, дар ҳалли мушкилоти саломатии аҳолии нақши муҳим бозид.

24. РОҶАНДОЗИИ ПАРВОЗҶОИ МУСТАҚИМ ВА ХАСТСАӢРҶОИ НАВ

Дар соли 2024 дар Тоҷикистон хатсайрҳои дохилии сайёҳӣ дар Душанбе, хатсайри автобуси Олмалик-Ҳучанд, инчунин парвозҳои нави байналмилалӣи Душанбе-Давҳа ва Душанбе-Риёз роҳандозӣ шуданд.

Таҳияи С. УБАЙДУЛЛО

Ассотсиатсияи журналистони риштаи варзиши Тоҷикистон (АЖРВТ) даҳ варзишгари беҳтарини соли 2024-ро эълон кард.

Ба иттилои раиси АЖРВТ Нарзулло Латипов, бар асоси натиҷагирии назархоҳии хабарнигорони варзишӣ ба дахгонаи беҳтаринҳои сол намояндагони чор намуд - бокс, ҷудо, гӯштини озод ва самбо дохил шуданд.

“Паҳлавони маъруфи тоҷик Сомон Маҳмадбеков, ки дар Олимпиадаи Париж-2024 ва чемпионати имсолаи ҷаҳон дар шаҳри Абузабии Амороти Муттаҳидаи Араб дар риштаи ҷудо дар вазни то 81 кило медали биринҷӣ гирифт, беҳтарин варзишгари соли 2024 доништа шуд”, - иброз дошт раиси АЖРВТ Нарзулло Латипов.

10 ВАРЗИШГАРИ БЕҲТАРИНИ ТОҶИКИСТОН ДАР СОЛИ 2024

Рӯйхати даҳ варзишгари беҳтарини сол:

Сомон МАҲМАДБЕКОВ

(ҷудо) барандаи медалҳои биринҷии Бозиҳои тобистонаи олимпиади Париж-2024 ва Чемпионати ҷаҳон дар шаҳри Абузабии Амороти Муттаҳидаи Араб дар вазни то 81 кг

Виктор РАССАДИН

(гӯштини озод) - барандаи медали нукраи Чемпионати Осиё дар шаҳри Бишкеки Қирғизистон дар вазни то 74 кг

Темур РАҲИМОВ

(ҷудо) - барандаи медали биринҷии Бозиҳои тобистонаи олимпиади Париж-2024 дар вазни +100 кг

Парвиз КАРИМОВ

(бокс) - барандаи медали нукраи Чемпионати Осиё дар шаҳри Чиангмайи Тайланд дар вазни то 92 кг

Давлат БОЛТАЕВ

(бокс) - барандаи медали биринҷии Бозиҳои тобистонаи олимпиади Париж-2024 дар вазни то 92 кг

Эмомалӣ НУРАЛӢ

(ҷудо) - барандаи медали тиллои “Tashkent Grand Slam 2024” дар вазни то 66 кг

Абдулмачид КУДИЕВ

(гӯштини озод) - барандаи медали биринҷии Чемпионати ҷаҳон дар шаҳри Тиранаи Албания дар вазни то 70 кг

Мухаммадсолеҳ ҚУВВАТОВ

(ҷудо) - барандаи медали тиллои “Dushanbe Grand Slam 2024” дар вазни то 60 кг

Акмал УБАЙДОВ

(бокс) - барандаи медали тиллои Чемпионати Осиё дар шаҳри Чиангмайи Тайланд дар вазни то 60 кг

Сорбон ЛАТИФОВ

(самбо) - барандаи медали биринҷии Чемпионати ҷаҳон дар шаҳри Остонаи Қазокистон дар вазни то 64 кг

РЕЙТИНГ

Даҳ паҳлавони тоҷик дар сафи беҳтаринҳои ҷаҳон

Федератсияи байналмилалӣи ҷудо (IJF) рейтингҳои нави ҷаҳонии варзишгаронро нашр кард, ки мутобиқи он маҳорати баланд доштани паҳлавонони Тоҷикистон тасдиқ шуд.

Дар вазни беш аз 100 кг Темур Раҳимов бо 5380 имтиёз мақоми сеюмро ишғол карда, аз кавитарин вазнин-вазнҳои ҷаҳонӣ ҷудо буданаш тасдиқ мешавад. Боз як пешсафи дигар аз дастаи мунтахаби Тоҷикистон Эмомалӣ Нуралӣ аст, ки дар вазни то 66 кг рақобат мекунад. Ӯ бо 4141 имтиёз низ мақоми сеюмро ишғол мекунад. Сомон Маҳмадбеков, ки дар вазни то 81 кг рақобат мекунад, бо 4540 имтиёз ба мақоми панҷум баромад.

Натиҷаҳои паҳлавонии дигари тоҷик чунин аст: дар вазни то 60 кг Мухаммадсолеҳ Қувватов ҷойи 30-юм, 1948 ҳол, Меҳрзод Сӯфиев ҷойи 52, 835 имтиёз; дар вазни то 66 кг Обид Чебов ҷойи 6-ум, 3698 ҳол; то 73 кг Бехрӯз Ҳоҷазода ҷойи 17-ум, 2560 имтиёз, Абубакр Шеров ҷойи 18-ум, 2515 имтиёз; то 90 кг Комроншоҳи Устопириён ҷойи 28-ум, 2079 ҳол; то 100 кг Ҷаҳонгир Маҷидов ҷойи 25-ум, 2190 ҳол.

Дар вазни то 60 кг Лука Мхеидзе (Фаронса) бо 6104 имтиёз, Виллиан Лима (Бразилия) бо 5165 имтиёз дар ҷойи аввал мебошанд. Дар вазни то 73 кг Ҳидоят Ҳайдаров (Озарбойҷон) бо 8004 имтиёз бартарӣ дорад. Дар вазни то 81 кг Тато Григалашвили (Гурҷистон, 6435 имтиёз) пешсаф боқӣ мемонад.

Лаша Бекаури (Гурҷистон, 6000 имтиёз) унвони беҳтарин дзюдоҷии варзишгарони то 90 кг-ро ҳифз кардааст. Дар вазни то 100 кг Зелим Котсоев (Озарбойҷон) бо 6812 имтиёз мақоми аввалро ишғол мекунад. Тедди Ринери афсонавӣ (Фаронса) бо 6800 ҳол дар категорияи вазнинтарин - беш аз 100 кг пешсафиро идома медеҳад.

АНЪАНА, ЭЪТИҚОД ВА СУННАТҲО

Соли нав дар ҷаҳон чӣ тавр таҷлил мешавад?

Дар Тоҷикистон Соли навро аз кай ва чӣ гуна ҷашн мегиранд? Шаби асосии сол дар кишварҳои ҷаҳон чӣ гуна таҷлил мешавад? Одамоне, ки дар қитъаҳои гуногун зиндагӣ мекунанд, қадом анъанаҳоро риоя мекунанд? Зимистон дар қадом кишварҳо Соли нав намеояд? Мо далелҳои ҷолибиро ҷамъ овардем, ки дар зер пешкаши шумо мешаванд.

СОЛИ НАВ ДАР ТОҶИКИСТОН

Дар Тоҷикистон низ Соли навро ҷашн мегиранд, аммо на чун маросими динӣ. Солҳои охир ашхосе ҳастанд, ки аз нуқтаи назари дин таҷлили Соли навро нораво медонанд. Вале ҷомеаи Тоҷикистон озод аст ва ҳар шахс мувофиқи майли худ амал мекунанд.

Имрӯз мардуми тоҷик Соли навро ҳамчун рамзи имкониятҳо ва қадамҳои нав ба сӯи беҳбудӣ, муваффақият ва ояндаи хуб ҷашн мегиранд. Онҳое, ки Соли навро таҷлил мекунанд, бо омад-омади он омодагӣ мекунанд, хонаву корхона ва ҷойҳои тамошобоби шаҳру навоҳиро оро медиҳанд ва умед бар он мекӯшанд, ки соли дар пеш буда низ бо хурсандӣ гузарад.

Дар Тоҷикистон Соли навро шаби 31-уми декабр ба 1-уми январ ҷашн мегиранд. Бисёриҳо мекӯшанд ин ҷашнро бо оилаву дӯстону наздикон дар якҷоягӣ, бо раксу бозӣ пешвоз гиранд.

ОЛМОН

Пеш аз он ки мо дар бораи анъанаҳои асосии Соли нав дар Олмон маълумот диҳем, бояд бо Силвестр шинос шавем.

Маҳз 31-уми декабр ба номи Попи Рум Силвестр I номгузорӣ шудааст. Тибқи ривоят, ӯ мори дахшатноки Левиафанро нобуд карда, ҷаҳонро аз бадӣ наҷот додааст.

Бобои Барфӣ дар Олмон Вайнахтсман ном дорад. Ӯ дар як даст барои кӯдакони гапногир калтак барои ҷазо додан ва дар дасти дигараш барои кӯдакони боодоб халтаи тухфаҳо дорад.

ИТАЛИЯ

Дар шаби Соли нави Италия ҳеч кас хоб карда наметавонад, чун салютҳо тамоми шаҳро равшан мекунанд. Ҳамчунин, мардуми ин кишвар то субҳ бозиҳои гуногун ва шодиву хурсандӣ мекунанд. Ба эътиқоди италявӣ, касеро, ки шумо нахуст дар аввали сол дар кӯча вомехӯред, аҳамияти бузург дорад. Бадбахтии шумо, агар он хохин ё кӯдак бошад, аммо агар

мӯйсафеде дар роҳ ба шумо дучор ояд, то охири сол хушбахтӣ ва неқӯахволи шуморо ҳамсафар мешавад.

ИСПАНИЯ

Панҷ чизе, ки дар Соли нави Испания мардумаш анҷом медиҳанд: Якум, хӯрдани 12 ангур (дар ҳар як зарбаи курантҳои соат яктои ангур мехӯранд). Дуюм, агар касе дар шаби Соли нав ба шумо шампон пешниҳод кунад, эҳтиёт шавед, чун метавонед тасодуфан халкаи тиллоро, ки аз рӯи анъана ба шишаи дурахшон меафтад, фуру баред. Ба ақидаи онҳо тилло дар шишаи шампон бояд хушбахтӣ орад.

Сеюм, онҳо Соли навро бо либоси сурх пешвоз мегиранд. Мегӯянд, ки сурх бахт меорад ва қувваҳои бадро аз кас дур мекунанд. Чорум, ҷавонони испанӣ дар Соли нав вақтҳои худро доранд. Онҳо номҳои ҳамаи ҷавонон ва духтарони дар ҷашн хузурдошта, инчунин номҳои ҳамаи шиносонро, ки ба ёд доранд, дар қоғазҳо менависанд. Баъд аз қуръакашӣ ҳар кас ҷуфтӣ худро меёбад. Албатта, қоғазҳои ҷавонписарон ва духтарон омехта намешаванд. Панҷум, ҳамаи соат нисфи шабро дар майдони шаҳр мезананд, шумо метавонед кифи зебои пур аз шириниҳоро гирифта дар майдони шаҳр ҳамдигарро табрик кунед.

ҲИНДУСТОН

Мардуми шимолӣ Ҳиндустон худро бо гулҳои сафед, гулобӣ, сурх ва арғувонӣ оро медиҳанд. Дар маркази Ҳиндустон биноҳо бо парчамҳои рангоранг, асосан норинҷӣ оро дода мешаванд. Дар ғарби Ҳиндустон ҷароғҳои

хурдиро дар болои бомҳои фурузон мекунанд. Ҳиндуҳо кондаи махсуси тақдими кардани тухфаро доранд. Масалан, тухфароро барои кӯдакон дар табакчаи махсус гузошта, сахар онҳоро бо ҷашмони баста ба назди табакча меоранд. Онҳо ба тарзи дигар тақдими кардани тухфаро наменвисанд.

АВСТРАЛИЯ

Соли нав дар Австралия иди тобистона аст, зеро он дар нимкураи ҷанубӣ ҷойгир аст. Бинобар ин, дар он ҷо Бобои барфӣ хангоми ҷашн бо либоси шиноварӣ, кӯлоҳи сурхи пӯпақдор ва риши дарози сафед пайдо мешавад. Бо омадани Бобои барфӣ австралиягӣҳо оташқабзӣ ва ҳар гуна бозиҳои дилхушкунанда баргузор мекунанд.

Санта Клаус дар домани майдон, балки дар соҳил пайдо мешавад ва соли ояндаро аз укёнусоҳи меорад, на аз ҷангалҳо ва водии барфпӯш.

Чопон. Дар хонаи чопониҳо барои пешвоз гирифтани соли нав се чизро мегузоранд: бамбук, ки рамзи зуд калон шудани кӯдакон аст, олу - рамзи ёрдамчиёни кавӣ ва санавбар - рамзи дарозумрӣ. Чопониҳо соли навро хангоми баромадани офтоб ҷашн мегиранд.

ЧИН

Соли нави Чин дар охири моҳи январ ё оғози феврал баргузор мешавад. Ҷашн 15 рӯз давом мекунанд. Дар ин вақт одамоне либоси сурх, ки рамзи хушбахтӣ аст, пӯшида, дар паради аждаҳо ва оташбозиҳо ширкат мекунанд. Дар вақти ҷашн низ чунин одат аст, ки конвертҳои сурх бо пул, ки "хунбао" номида

навро ба ҳамдигар табрик гуфта, орзуҳои нек мекунанд.

ШВЕТСИЯ

Дар арафаи Соли нав кӯдакони Шветсия интиҳоботи Люсия - маликаи нурро баргузор мекунанд. Духтари ба ин вазифа таъиншуда либоси сафед ва тоҷи мепӯшад, ки дар он шамҳои фурузон насб шудаанд. Люсия ба ҳайвоноти хонагӣ хӯрок медиҳад ва ба кӯдакон тухфа мекунанд. Иди нур бо ҷароғҳои дурахшон дар кӯчаҳо ва хонаҳо гузаронида мешавад.

РУСИЯ

Таърихи ҷашни Соли нав дар шаби 31-уми декабр ба 1-уми январ дар Русия танҳо дар охири асри XVII иваз шуд. Ин фармонро Пётри I дар соли 1699 имзо кард. Файр аз ин, император системаи солшуморию тағйир дод. Ҳамин тариқ, соли 7208 ба соли 1699 таъдир ёфт. Дар Соли нав кӯдакон ва калонсолон ба Бобои барфӣ ва Барфак мактуб менависанд ва чун анъана арҷаҳои солинавиро хабар мегиранд. Мақомот кӯчаҳои марказии шаҳрҳо барои ид оро медиҳанд ва инчунин дар майдонҳо арҷаҳои баланди солинавӣ насб мекунанд. Яке аз унсурҳои анъанавии дигар дар Соли нав зиёфати солинавӣ низ ҳисобида мешавад ва дар сари суфраи дастархон оилаҳо мурочиати президентро тамошо мекунанд.

Хулоса, Соли нав ҷашнест, ки одамоне дар саросари ҷаҳон муттаҳид мекунанд.

Соли наватон муборак!

Таҳияи
Дило ДОРОБШОЕВА

РИСОЛАИ ГУМГАШТАПАЙДОИ АБДУҚОДИР МУҲИДДИНОВ

(Аввалаш дар саҳ. 6)

Тавре ишора шуд, мутаассифона, маълумоти ин китоб то имрӯз аз таваччуи пажӯҳишгарон дур монда буд. Ҳол он ки нуқоти он ҷолиби диққат аст.

А. Муҳиддинов дар ин рисола дар баробари маълумоти таърихӣ, доир ба инқилоби Октябр, густариши он дар Осиеи Миёна, сукути низоми амири ва таъсиси Ҷумҳурии мухтори шӯравии Тоҷикистон, бори нахуст дар бораи ҷуғрофиё, аҳоли, ҳаёти сиёсӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва фарҳангии маданияи ҶМШС Тоҷикистон маълумоти арзишманд додааст.

А. Муҳиддинов дар рисолаи хеш доир ба таърихи миллати тоҷик менависад: “Миллати тоҷик, ки дар асрҳои гузашта соҳиби маданияти бузург будааст, аз байни худ хокимхо, файласуфҳо, адибҳо, муаррихҳои номдор ба вучуд оварда, дар илми улум ва адаб хизматҳои намоён кардааст” (с. 41). Дар он шабу рӯз навиштагони ҷунин ҷумла осон набуд. Дар идома А. Муҳиддинов изхори умедворӣ кардааст, ки пас аз таъсиси ҶМШС Тоҷикистон имкон фароҳам меояд, ки тоҷикон “боз дубора соҳиби маданияти бузург шуда, аз маданияти ранҷбарӣ истифода намуда, ба ҳамзабонони пасмондаи худ, ки дар хоричи Тоҷикистон ва берун аз ҷумҳуриятҳои шӯроӣ зиндагонӣ мекунанд, ёрмандии илмӣ ва мадани бирасонанд” (с. 42).

А. Муҳиддинов дар ин рисола аз сарнавишти талхи тоҷикон ёдовар шуда, менависад: “Тоҷикон баъд аз афтодан ва нест шудани ҳукумати Сомониён муддати 905 сол дар Осиеи Миёна аз ҳокимият маҳрум шуда монданд, як миллати маҳкуме зиндагонӣ мекарданд ва дар натиҷаи ин маҳкумият хеле аз тоҷикон марказҳои маданияти худро Партофта, ба қуллаҳои кӯҳҳо маскун шуда буданд. Баъд аз муддати дарози маҳкумият, бо мадад ва ёрии ҳукумати шӯроӣ дубора соҳиби ҳукумати миллии ранҷбарӣ гардиданд” (с. 41).

А. Муҳиддинов дар рисолаи хеш дар бораи ҶМШС Тоҷикистон ҷунин маълумот додааст: “Ҷумҳурияти Тоҷикистон аз ҷаҳор вилоят, қисми шарқии Ҷумҳурияти Шӯроии пештараи Бухоро ва аз Ҷумҳурияти Туркистон, Ҷумҳурияти Панҷакент ва Помирро дар бар гирифтааст. Дар Ҷумҳуриятҳои ҳамаи Тоҷикистони имрӯза хеле ҷойҳои тоҷикнишин мондааст ва дар дохили Ҷумҳуриятҳои Бухоро, Самарқанд, Хуҷанд аз марказҳои маданияи тоҷикон шуморида мешавад” (с. 43). Ба ҷумлаи охир таваччуи кунед, ки А. Муҳиддинов ханӯз дар ҳамон давра тақсими ноодилонаи ҳудудӣ ва берун аз марзҳои Тоҷикистон мондани тоҷиконро дар зер сатрҳо ишора кардааст.

ТИБҚИ ИТТИЛОИ ИН КИТОБ ҶМШС ТОҶИКИСТОН ДАР СОЛИ 1927 БА ҲАФТ ВИЛОЯТ ТАҚСИМ ШУДА, МАСОҲАТ ВА АҲОЛИИ ОН ДАР ҶУМҲУРИЯТИ ҶАДВАЛ НИШОН ДОДА ШУДААСТ:

Номи вилоят	Вусъати замин ба ҳисоби километри мураббаъ	Миқдори мардуми дарунӣ
Кӯлоб	12,122	229,691
Ҳисор	15,194	197,353
Ғарм	23,664	173,978
Ҷирғаталла	7,748	103,083
Панҷакент	9,114	55,957
Кӯҳистон	9,850	33,675
Кӯҳистоннишинон	57,927	28,923
Ҷамъ	135,619	823,600

Ҷамҷунин, дар рисолаи ишора шудааст, ки аз теъдоди дар рӯйхат будаи аҳоли 431,911 нафар мардон ва 390,749 нафар занон будаанд. Вале А. Муҳиддинов менависад, ки ин саршумори аҳоли комил нест.

“Бинобар нуқсонҳои, ки дар кори ташкилот саршумори халқ пайдо буд, қисме аз мардум аз рӯйхат берун монданд ва ба аъзои соҳибони хонаҳои асли хонаводаро камтар нишон додаанд, бинобар ин тахмин мекунем, ки мардуми Тоҷикистон аз як миллион нуфуз бояд кам набояд”, - менависад муаллиф (с. 44).

А. Муҳиддинов дар рисола дар бораи сохтори ҳукумати ҶМШС Тоҷикистон низ маълумоти муфид додааст: “Ҳайати Ҳукумати Ҷумҳурияти Тоҷикистон “Кумитаи Инқилобӣ” агарчи дар моҳи декабри соли 1924 муайян гардида бошад, лекин бинобар сабаби дурӣ ва сахтии роҳ дар оғози моҳи март соли 1925 қисми кулли узвҳои Кумитаи инқилобӣ ба маркази ҷумҳурият дар шаҳри Душанбе ҷамъ омаданд ва аз 15-уми моҳи март расман идораи мамлакатро Кумитаи Инқилобӣ ба дасти худ гирифт” (с. 44).

Воксан, бахори соли 1925

АЗ ИДОРА:

Озмун “Достони тавлиди Тоҷикистон”, ки ба 100-солагии таъсиси ҶМШС Тоҷикистон бахшида шуда буд, ба анҷом расид. Давоми сол ба унвони мо дар доираи ин озмун беш аз 100 матлаб ворид шуд, ки бехтарини онро манзури Шумо намудем.

Феълан, матолиби озмун дар баррасии ҳакамони босалоҳият қарор доранд.

Дар оғози соли 2025 номи ғолиб ва барандаи Ҷоизаи ба номи Муродуллоҳи Шерализодаро эълон хоҳем кард.

Ҷамҷунин, дар оғози соли нав барои дарёфти Ҷоизаи махсуси ҳафтаномаи “Тоҷикистон” – Ҷоизаи ба номи Муродуллоҳи Шерализода озмун нав эълон хоҳад шуд.

Бо “Тоҷикистон” бошед!

барои мардуми тоҷик иди фаромӯшнопазири миллист, зеро маҳз дар ин рӯз дар таърих кишваре бо номи Тоҷикистон аз худ дарак дод. Дар рисолаи А. Муҳиддинов ҷамҷунин доир ба вазъи маорифу тандурустӣ ва иқтисодиёту иҷтимоии ҶМШС Тоҷикистон маълумоти арзишманд оварда шудааст.

ХУЛОСА

Пайдо шудани рисолаи Абдулқодир Муҳиддинов падидаи беназири илмиву фарҳангӣ дар рӯзҳои таҷлили 100-солагии таъсиси ҶМШС Тоҷикистон аст.

Бинобар ин:

- Ин рисола бояд ҳарчи зудтар ба хати кириль бо-згардонӣ ва нашр шавад;

- Рисолаи А. Муҳиддинов бояд мавриди пажӯҳиши вежаи муҳаққиқон қарор бигирад;

- Рӯзномаи “Бухоро ахбори”-ро аз китобхонаҳои Тошканд ё Москва бояд пайдо кард ва рисолаи ишоранамаи М. Шақуриро бояд ҷуст. Шояд он асари дигари Абдулқодир Муҳиддинов дар бораи таърихи Бухоро бошад...

Одил НОЗИР

Мамнур Нурзода

ХИЁНАТ НАКУНЕД!

Бар нилуфару суман хиёнат накунед,
Бар хору ҳаси даман хиёнат накунед.
Сарсабзиви хурраи тароват бахшад,
Бар сабзаи ин чаман хиёнат накунед.

Зиннат надиҳад пираҳани бегона,
Бар атласу бар чакан хиёнат накунед.
Аъмоли наку нишои фарҳанг аст,
Бар санъату бар суҳан хиёнат накунед.

Паймон баста ба хутбаи ақди никоҳ,
Бар ваъдаи марду зан хиёнат накунед.
Таърихи нурифтхори худ бишносед,
Бар омадаву қуҳан хиёнат накунед.

Сад мулки дигар мисоли меҳан нашавад,
Бар модару бар Ватан, хиёнат накунед.

ТАМАННИЁТИ СОЛИНАВӢ

Соли нав соли нур аз шодӣ шавад,
Соли ваҳдат, соли озодӣ шавад.
Раҳ наёбад ғам ба хони ҳеҷ кас,
Соли бахту файзу ободӣ шавад.

Субҳу шом дар паҳлуи фарзанди хеш,
Меҳри гарми ҳар падар ҷорӣ шавад.
Аз фироқи дарду ҳичрони писар,
Ашки чашми модарон ороӣ шавад.

Ғуссаву ғам аз дили мо дур бод,
Соли файзу соли хушхолӣ шавад.
Кош ҳама бигрифта раҳ сӯи Ватан,
Мулки ғурбат тезтар холӣ шавад.

Раҳ наёбад дарду ғам бар қалби мо,
Рӯи олам пок зи беморӣ шавад.
Файзу нусрат беитар гардад фузун,
Гум зи дунё номи нодорӣ шавад.

Кинаю бӯғу адоват дур бод,
Соли неку соли ғамхорӣ шавад.
Баҳри халқи худ таманно парварад,
Нурзода, меҳр сарборӣ шавад.

СОЛИ НАВ БОДО МУБОРАК!

Аз муқаддасмеҳани тоҷик наём,
Бо ҳасу хору ҳама он ҳосу ом,
Офарин гӯям ба сулҳи бардавом.
Солгарди соли нав бодо муборак,
Барфҳарфи нав ба нав бодо муборак!

Баҳри он пирӯзиҳои нав ба нав,
Гандуми меҳрат намоӣ ту дарав,
То шавад он мушқили роҳи ту нав.
Солгарди соли нав бодо муборак,
Барфҳарфи нав ба нав бодо муборак!

То ки он пирӯзиат орад самар,
Пушти пои худ бизан хавфу хатар,
Сулҳу ваҳдатро намо бологузар.
Солгарди соли нав бодо муборак,
Барфҳарфи нав ба нав бодо муборак!

Ҷамҷу барфи тоза шав поку зулол
Баҳри фардои нақӯ бикшо ту бол,
Бар ватан овар ту меҳри безавол.
Солгарди соли нав бодо муборак,
Барфҳарфи нав ба нав бодо муборак!

Соли нав бо пайки шодивараш,
Баҳри ту бикшодааст болу параш,
Чашми ту бинад ҳама зебу фараш.
Солгарди соли нав бодо муборак,
Барфҳарфи соли нав бодо муборак!

Баҳри иқболи баланди ин ватан
Бояд бошем ба ҳам оҳанбадан,
Эй биё бар душмани дун ханда зан.
Солгарди соли нав бодо муборак,
Барфҳарфи соли нав бодо муборак!

Бобочони Нурзод

Эълонҳои бештар дар

ARZON.TJ

ЭЪТИБОР НАДОРАД

► Аттестати гумшудаи синфи 11 Т-АТУ №1057619 ба номи Шоискандарова Хайринисо Саидшоевна, ки соли 2022 аз ҷониби МТМУ №66-и ноҳияи Рудақӣ дода шудааст, эътибор надорад.

► Шиносномаи техникӣ барои карери истихроҷи қуму санг ба номи Мадалиев Рустамҷон Икромович, бо суроғи ш. Душанбе, ноҳияи Шоҳмансур, кӯчаи Деҳқонобод, аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

► Аттестати синфи 9 ба номи Қараев Некрӯз, ки соли 2024 аз ҷониби мактаби №48-и н. Шоҳмансур дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

► Патенти соҳибкори инфиродӣ Тоҳир Абдусаломзода Абдусалом, РЯМ: 4130042043, ки санаи 23.09.2024 дар ш. Норақ дода шудааст, беэътибор дониста шавад.

► Аттестати синфи 11, №149208, ба номи Носиралиева Майсара Сабралиевна, ки аз ҷониби мактаби ғоибонаи калонсолон ва наврасони шаҳри Норақ аз 10.07.1996 дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

► Шаҳодатнома дар бораи қонунигардонии дороиҳо №0043688, аз 31.05.2023, ба номи Ҷумаев Ҳақназар Қосимович, вилояти Хатлон, ноҳияи Мир Саид Алий Ҳамадонӣ, ҷамоати деҳоти Қаҳрамон, деҳаи Боғ, аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

БАРҲАМ МЕХҶУРАД

► Кооперативи тичоратии "Обид", РЯМ: 0710003406, РМА: 070008151, ки аз 29.04.2010 дар Нозироти андозии шаҳри Турсунзода ба қайд гирифта шудааст, барҳам меҷурад. Ҳамаи арзу шикоятҳо дар давоми 2 моҳ қабул карда мешавад.

ЭЪЛОН

КВД "Маркази сертификатсиякунонии қор ва хизматрасонии соҳаи нақлиёт" барои харидани 10 тарозуи автомобилии электронии сайёр тендер эълон менамояд. Хоҳишмандон метавонанд то 28.12.2024, соати 10:00 ҳуҷҷатҳои худро барои иштирок дар озмун бо суроғи к. Ҷ. Расулов 10/1 пешниҳод намоянд. Тел.: 44-610-01-51

JOB VACANCIES

UNDP is the United Nations' global development network, an organization helping to achieve the eradication of poverty, and the reduction of inequalities and exclusion by supporting countries to develop policies, leadership skills, partnering abilities, institutional capabilities and build resilience to sustain development results. The network is active in about 170 countries and is present in Tajikistan since 1994. Our current focus in the country is on sustainable economic development, governance, building resilience to climate phenomena, developing the country's potential on green energy, and reducing the burden of HIV/AIDS.

UNDP Tajikistan is seeking to recruit:

Project Coordinator/Sustainable Finance Manager, Only for citizens or residents of Tajikistan (Job ID: 23007 NPSA-9; Duty Station: Dushanbe; Deadline for applications: 3 January 2025 NY time.

For detailed Job Description and instructions for submission of applications please visit our website <https://www.undp.org/tajikistan/jobs>

Online application includes filling in the online form with all the required information. Incomplete forms will not be considered for further assessment.

UNDP is committed to achieving workforce diversity. Women are encouraged to apply, as well as individuals from minority groups and persons with disabilities.

«ҲУҶУМ» ВА ОЗОДИИ ЗАНИ ТОҶИК

(Аввалаш дар саҳ. 13)

Дар солҳои минбаъда Тоҳирова Б. дар вазифаи сардори Раёсати ҷумҳуриявии захираҳои меҳнатии совети вазирони ҶШС Тоҷикистон (1942-1950), ҷонишини раиси Кумитаи иҷроияи шаҳри Душанбе (1950-1958), мудири шӯбаи фарҳанги шаҳри Душанбе (1958-1962) қор кардааст.

Саҳми Баҳринисо Тоҳирова дар ташкилу мустаҳкам кардани низоми маориф: кушодани омӯзишгоҳҳо, аз дигар ҷумҳуриҳо даъват кардани омӯзгорон, омода сохтани нахустин китобҳои дарсӣ бо забони тоҷикӣ, дар тайёр на-

мудани муаллимони соҳибхитос, инчунин дар таракқиёту ободии шаҳри Душанбе хеле калон аст. Як қатор қонунҳои шинохтаи ҷумҳурӣ, ба мисли Низорамоҳ Зарипова, Лутфия Зоҳидова, Тоҷинисо Азизова ва дигарон аз зумраи шоғирдони ӯ мебошанд, ки дар ободии кишвар нақши бориз гузоштаанд. Солҳои 1947-1959 Баҳринисо Тоҳирова депутати Совети Шӯрои Оли ҶШС Тоҷикистон буд. Муаллифи беш аз 80 мақолаву гузоришҳои илмӣ мебошад.

Беҳуда нест, ки мамлакат хизматҳои шоёни дар солҳои зиёд кардаи Баҳринисо Тоҳирова ба

назар гирифта, ӯ бо мукофотҳои олии, аз ҷумла бо орденҳои «Байрақи Сурхи Меҳнат», «Барои меҳнати шуҷоатнок», «Муаллими хизматнишондодаи Тоҷикистон» ва медалҳои «Барои меҳнати диловарона дар солҳои ҶБВ (1941-1945)», бо ифтихорномаҳои Президиуми Шӯрои Оли ҶШС Тоҷикистон ва чандин раҳматномаву ифтихорномаҳо кадр шудааст.

Ҳамин тавр, дар солҳои аввали ташкили низоми маориф ва маданияти шӯравии тоҷик Баҳринисо Тоҳирова дар соҳаи маориф софдилона фаъолият намуда, нақши босазои худро дар рушди

маданияти советии тоҷик, ташкил ва рушди маорифи ҷумҳурӣ, ба таҳсил фаро гирифтани қонун ва ҷалби онҳо ба истеҳсолот, дар мачмуъ озодии комили қонун гузошт. Хизматҳои Баҳринисо Тоҳирова дар ташаккул ва пешрафти ҷумҳурии миллии шӯравии Тоҷикистон, бавижа эъморӣ фарҳангу маорифи нави тоҷик ҳамеша дар саҳифаи таърихи миллат чун нишонаи садқат ва часорат боқӣ хоҳад монд.

Баҳтовар ТЕМИРЗОДА,
муаррих, ассистенти кафедраи фанҳои ҷомеашиносии ДДТТ ба номи А. Сино

ТУХФА

- Ана ба ту тухфаи солинавӣ,- мегӯяд падар ба писараш сеторро дароз карда.
- Раҳмат,- каноатмандона мегӯяд писар,- дадачон, истед, ки барои чӣ торхояш нест?
Падар дар ҷавоб:
- Ҳама қор яқбора намешавад-да бачем, аввал ту навохтанаширо ёд гир, баъд торхояширо меҳарем.

ПОСУХ

Зан ба шавҳар мегӯяд:
- Дилшод, ту инсоф надорӣ магар? Дар шаби Соли нав ба қахвахона рафта, дигар наомадӣ, ман тамоми шаб хоб нарафтам.
Шавҳар дар ҷавоб:
- Чӣ, ту фикр мекунӣ, ки ман хоб рафтаам?

ЛҶЛА

Тарабхона. Соли нав. Шаб аз нисф гузаштааст. Марде пешхизматро даъват карда, мегӯяд:
- Пешхизмат, ин чӣ хел сиккабоб аст, ки ту барои ман овардӣ!? Ним соат мешавад, ки ман онро бо корд бурида наметавонам.
Пешхизмат дар ҷавоб:
- Ақсон, шумо шитоб накунед, имшаб мо тарабхонаро соати 7-и сахар маҳкам мекунем.

ВАЪДА

Марде ба рафикаш мегӯяд:
- Умед, барои чӣ хар боре, ки қадахро нӯшидани шавӣ, чашмонатро мепӯшӣ?
Умед дар ҷавоб:
- Ҷӯрачон, ман ба занам ваъда дода будам, ки дар Соли нав ба қадаҳ хатто нигоҳ намекунам.

ИСТИҚБОЛ

Рӯзи 1-уми январ падар ба писар занг мезанад:
- Писарам, Соли навро чӣ хел истикбол гирифтӣ?
Посухи писар:
- Ман онро истикбол нагирифтам. Вай худаш омад. Арӯс
Марде аз дӯсташ маслиҳат мепурсад:
- Ду арӯс дорам, намедонам аз онҳо кадомашро интихоб кунам.
Дӯсташ мегӯяд:
- Ба қалбат гӯш кун, қалбат чӣ мегӯяд?
Мард дар ҷавоб:
- Қалбам мегӯяд, ки занат фаҳмад, туро мекушад!

НАҚД

Бемор ба духтур:
- Духтурчон, намедонам хубихои шуморо чӣ гуна баргардонам.
Духтур:
- Агар нақд бошад, бехтар.

ҶАВОНИ

Зан ба шавҳар мегӯяд:
- Дар ҷавонӣ аҳмак будаам, ки барои зани шумо шудан розӣ шудам.
Шавҳар мегӯяд:
- Занак, холо ҳам ҷавон менамоӣ...

Таҳияи
Н. РАҶАБОВА

ҚАСАМ БА ҲАМСАР

Дар сари дастархони солинавӣ марде аз ҳамқадаҳаш мепурсад:
- Чаро ту хар дафъае, ки арақро ба даҳон мебарӣ, чашмонатро саҳт мепӯшӣ?
Мард дар посух мегӯяд:
- Ман ба занам ваъда додам, ки дар соли нав дигар ба арақ нигоҳ намекунам.

ЛАЪНАТ БА ХУШДОМАН

Субҳи 1-уми январ марде баъди майнӯшии зиёд бо сари гаранг аз хоб бедор шуда, ғур-ғур мекунад:
- Худо ҷазои кампири хушдоманамро диҳад!
Занаш хайрон шуда мепурсад:
- Ха мардак, модари ман ба шумо чӣ бадӣ кардааст?
Шавҳар дар ҷавоб:
- Наход одам ба духтараш ин қадар номи душвор гузарад, ки субҳ онро ба хотир оварда нашавад-а!

АРЧАИ СҶУЗОН

Модар дар ошхона хӯрок мепарад. Баногаҳ писарчааш аз хонаи дарун садо баланд мекунад:
- Оча, арча месӯзад!
Модар дар ҷавоб:
- Бачачон, арча месӯзад не, арча фурузон мешавад.
Баъди чанд лаҳза писарак боз мегӯяд:

- Оча, алақай пардаҳоямон ҳам фурузон мешаванд.

ХОСИЯТИ БАД

Рӯзи соли нав аҳли оила сари дастархон нишастаанд. Падари хонадон аз ҷойник ҷой рехтани шуда, шаммаи калонеро, ки ба пиёлааш рехтани мешавад, гирифта ба даруни ҷойник тела дода, зери лаб мегӯяд:
- Шукри Худо, ягон хел мехомон намеояд.
Баногаҳ духтарчааш давида ба хона даромада, мегӯяд:
- Дада, дада, холаи Санавбар дар лифт дармондааст.
Ҷашни соли нав
Марде аз дӯсташ мепурсад:
- Соли навро чӣ гуна ҷашн гирифтӣ?
- Мисоли тухфа...
Дӯсташ хайрон мешавад:
- Чӣ хел?
Мард:
- Тамоми шаб дар зери арча хобидам...

МАЪШУҚАИ ЗАНУ ШАВҲАР

Шавҳар бори аввал завҷашро ба ҷашни солинавӣ ҳамкоронаш мебарад.
Зан аз шавҳар мепурсад:
- Ана он занакӣ куртасурх кист?

Шавҳар дар ҷавоб:
- Маъшуқаи раисамон.
Занаш боз мепурсад:
- Хо ана вай занакӣ фарбеҳи сиёҳчурда чӣ?
Шавҳар:
- Маъшуқаи сармуҳосибамон.
Зан:
- Зани куртаи зарди гулдор ба бар чӣ?
Шавҳар:
- Маъшуқаи сардори шуъба.
Зан:
- Ана, он мӯрчамиеъни зардинамӯ чӣ?
Шавҳар занашро санҷидани шуда, мегӯяд:
- Инаш маъшуқаи ман!
Занаш боифтихор мегӯяд:
- Маъшуқаи мо аз хама бехтарин!

ФОЛИ СОЛИНАВӢ

Зане дар арафаи Соли нав ба назди фолбин омада, мегӯяд:
- Дар ёдатон ҳаст, ман панҷ сол қабл наздатон омада будам. Шумо гуфта будед, ки соҳиби шавҳар ва панҷ кӯдак мешавам.
Фолбин:
- Дар хотир дорам.
Зан боз мегӯяд:
- Ман фаҳмидан меҷоҳам, ки кӯдакдор ку шудам, вале шавҳарро қай меёбам?

Сканворд

Ноҳия дар вилояти Хатлон			Номаълум		
		Файласуф, математик фаронсавӣ	Бандар дар уқёнуси Хинд		
				Ҳайвони ваҳшии ба шағол монанд	
		Бародари калонӣ, ака			
	Газвори гулдори пахтагӣ		Аз амал фаровардан	Меҳмонхонаи пул	Тахт, тахти подшоҳ
		Пардаест барои арӯс			Мухтасари соҳаи маркази илмӣ
	Тамғаи айна				
Шаҳр дар Ҷопон	...-алонур	Санъати ороиши саҳна	Пойтахти Австралия	... Зокиров, овозхони ўзбек	Тутӣ
					Аз гардан боло
				Ғалаба, фирӯзӣ.	
		Чароғи деворӣ			
		Одами миёнкади лоғарандом	Падар		
		Маҳалли дорӣи воситаи табиӣи муолиҷавӣ			

2025

ТОЧИКИСТОН

Рузномаҳо зиёданд, «Тоҷикистон» яқтост!

Январ

Дш	Сш	Чш	Пш	Ҷм	Шн	Яш
	1	2	3	4	5	
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Феврал

Дш	Сш	Чш	Пш	Ҷм	Шн	Яш
				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		

Март

Дш	Сш	Чш	Пш	Ҷм	Шн	Яш
				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Апрел

Дш	Сш	Чш	Пш	Ҷм	Шн	Яш
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Май

Дш	Сш	Чш	Пш	Ҷм	Шн	Яш
	1	2	3	4		
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Июн

Дш	Сш	Чш	Пш	Ҷм	Шн	Яш
					1	
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Июл

Дш	Сш	Чш	Пш	Ҷм	Шн	Яш
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Август

Дш	Сш	Чш	Пш	Ҷм	Шн	Яш	
					1	2	3
4	5	6	7	8	9	10	
11	12	13	14	15	16	17	
18	19	20	21	22	23	24	
25	26	27	28	29	30	31	

Сентябр

Дш	Сш	Чш	Пш	Ҷм	Шн	Яш
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Октябр

Дш	Сш	Чш	Пш	Ҷм	Шн	Яш
	1	2	3	4	5	
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Ноябр

Дш	Сш	Чш	Пш	Ҷм	Шн	Яш
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Декабр

Дш	Сш	Чш	Пш	Ҷм	Шн	Яш
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

PRESSA.TJ
СОМОНИ НАШРИЯИ ТОҶИКИСТОН

ОИЛА

РЕКЛАМНАЯ
газета

ARZON.TJ **RG.tj**